સર્વ ઉપયોગી છે, આ અનુભવ ઉદ્ગાર;
વાંચિને રો. ટે થાશો ભવપાર;

શ્રી હરિઃ

શ્રીમતે રામાનુજાય નમઃ

શ્રી સદ્ગુરુદેવ પરમાત્મને નમઃ ॥

શ્રી પ્રભુ પ્રેરણાથી લેખક તથા પ્રકાશક, બ્રહ્મભટ્ટ મેઘજી બાલજી મુ. માંગરોળ બંદર.

મેઘજીનાં મહાવાક્યો.

અમદાવાદ—શ્રી સત્યવિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં—શા. સાંકળચંદ હરિલાલે છાપ્યું. મુ. અમદાવાદ

જીભના ડાગ મટાડવા, હૈયું હર્યો કરવું;
હૈયાના ડાગ મટાડવા, આ પણ વાંચો પ્રેમ.

સંવત;
૧૯૭૨
આવૃત્તિ ૧ લી
પ્રત—૧૦૦૦
સન, ૧૯૧૬,

ઋદ્ધિ સિદ્ધિ, વાંચો
મેઘ ગીતા, ઉદ્ધ

બહુ ઉપયોગી
મેઘજીકૃત.

આ, મણી મુક્તાની માળા છે,

કી૦—૪—૦ (ધર્માદામાં જશે)

જે જનના ધનથી થયું, પુસ્તક પ્રકાશ મ્હાન,
તે જીવનું જ્યાં હોય ત્યાં, ભલું કરો ભગવાન.

લેખક અને પ્રકાશક. વિપ્ર. મેઘજી બાલજી—માંગરોળ.

* જૈશ્રીમન્નારાયણ *

નુતન વર્ષે શ્રી ઇષ્ટદેવ પ્રત્યે પ્રાર્થના.

—હરિગીત.—

મહારાજ રાજ ધિરાજ શ્રીરણછોડજીને ઉર સ્મરૂ,
આ નૂતન વર્ષ સુહર્ષથિ વિતવા વિભુ વિનતિ કરૂ;
સત્સંગને સંતોષ આપિ મોહ મમતા કાપજો,
પરા ભક્તિ આપનિ આપિ ચરણમાં સ્થાપજો.
કરૂણા નિધિ તુજ પ્રેમ લક્ષણ ભક્તિ કાજે કરગરૂ,
આ નૂતન વર્ષ સુહર્ષથિ વિતવા વિભુ વિનતિ કરૂ;
પ્યારિ તમારિ પ્રજામાં સદ્ધર્મ શાંતિ સ્થાપજો,
વિજ્ઞાનનુ દઇ દાન ને વૈકુંઠ અંતે આપજો.
કુસંગને કુસંપ કાપિ સૃષ્ટિનાં કષ્ટો હરો,
શ્રીરામ રાજ્ય સમાન આ સૃષ્ટિને સૌ સુખથિ ભરો;
કહે મેઘજી કરજોડિ સહુનુ શ્રેય થાવા કરગરૂ,
આ નૂતન વર્ષ સુહર્ષથિ વિતવા વિભુ વિનતિ કરૂ.

(બોલો)

શ્રીમત્ દ્વારકાં ધીશકી જે,

અર્પણ પત્રીકા

શ્રીમાન માનવંતા મહાશય, શ્રીયુત,

શ્રીમાળિ વિપ્ર જ્ઞાતિ સમસ્ત, શ્રી માંગરોળ બંદર, મ્હારા પ્રિય પુજ્ય, આપશ્રીના આશ્રયે રહિને જે હું આપ સર્વની કૃપાથિ કૃતાર્થ થયોછું ને આપ સહુ સ્નેહિ ભ્રાતાઓએ જે મ્હારા પ્રત્યે ઉદાર દીલે પ્રેમવૃત્તિ દર્શાવિ છે તેનો બદલો વાળવા હું કોઇ રિતે સમર્થ નથિ, પરંતુ સમય પરત્વે ઉપયોગી થાય તેવા, આ મહા વાકયોનુ લઘુ પુસ્તક પ્રેમપુર્વક આ-પશ્રીને અર્પણ કરૂછુ તે કૃપાથિ સ્વીકારિ, મુજ દીનપર દયાદ્રષ્ટિની અભિવૃદ્ધિ કરશો, ને આ, મણિમુક્તાના દીવ્ય હારથિ, દીલને દિપાવશોજી

લી૰ આપશ્રાનો

સદાનો

શેવક

બેચરજી.

(વાંચનારને નમ્ર વિનતિ)

મ્હારાં પ્રિય બંધુઓ અને બ્હેનો, આ પુસ્તકમા જે કાંઇ લખ્યુ તે માત્ર મ્હારૂ મનોકલ્પીત નથી, પરંતુ શ્રુતિ, સ્મૃતિ, પુરાણ, ઇતીહાસ વિગેરેના શ્રવણથી મહાપુરૂષના સમાગમથિ ને સ્વાનુભવથિ સમય પરત્વે સ્ફુર્યુ તેની નોટ, એજ આ છે, એકેક વાકયની અંદર દિર્ઘદ્રષ્ટિથિ જોશો તો બહુ સારનો સમાવેશ છે, આજ સુધિમા જે મે શ્રવણ કર્યુ તેનુ મનન કરિને ખાસ મુદ્દાના વાકયોને દોહાના રૂપમા મુકયા છે, બધેયથિ,

તત્વતત્વને દોહિને, કર્યુ દોહામાસ્થીન,
સજજન વાચો શાંતિથિ, સ્થીર કરિને ચિત્

વાચે પણ નહિ કરે વિચાર તે સમજે ને સત્રણો સાર માટે વિચારિને વર્તનમા આણવુ એજ સૂણ્યાનિ સાર્થકતા, આમા જયા સ્ત્રીઅંગ વિશે વાકય છે, તે બ્હેનોએ પુરૂષ વિશે છે એમ સમજવુ ને તે પણ પરસ્ત્રી પુરૂષ વિશેજ છે ભુલચુકની ક્ષમા ચ્હાનાર આપ સર્વનો શેવક મેઘજી.

(આરંભ અષ્ટક,)

આ, અનુભવનીં, આરસી, ખિસ્સે, રાખુ નિત,
દીલના ડાગ મટાડવા, જોઉ ધરિને ચિત્ત — — (૧)
સાર્વજનિક ઉપયોગીઆ, અનુભવના ઉદ્‌ગાર;
વધુવધુ વાચ્યે તે થશે, સ્હાય સમય અનુસાર,—(૨)
પ્રોવ્યાં, સો મોતિ પ્રથમ, પછિપ્રોવ્યા મણિદસ,
પાચ થોકનો હાર આ, બનિ ગયોછે બસ;—(૩)
મોતિ પાંચસોને મણિ, પચાસનો, આ, હાર,
નૂતન વર્ષમાનિત્ય તે, ધારૂ કંઠ મોઝાર,—(૪)
મુક્તા મણિ જડિત્રછે, સુવર્ણનો આ, હાર,
સુવર્ણ સજ્જનકંઠમા, આપે અધિક બહાર,—(૫)
સત વચન શ્રૃતિ શાસ્ત્ર, મે, શ્રવણકરિ, કરિનોટ,
તેનુ આ નાણુ બન્યુ, ખર્ચે પડે ન ખોટ,–(૬)
તે, નાણાનો નૌસરો, ગુથિ લીધોછે, હાર;
તે અરપ્યો છે આપને, ધરવા કંઠ મોઝાર;–(૭)
સ્નેહ ધરિને સમર્પું, મણી મુકતાનો હાર;
પાસે રાખો પ્રેમાંથ, વાચો વાર વાર,—(૮)

-મેઘજીનાંમહાવાક્ય-;

(દોહા)શતક(૧)લું. સો મોતિની,સેર, (૧૦૦) દોહા.

મનુષ્ય દેહ મીલેન ફીર, મેઘા મન વિચાર;
મીલા મહેષ્ય દેહતો, બહુત ભજો કીર્તાર;—.. ....૧
જબ ચોરાસી લખ ફિરે;ફિર તબ નર તન પાય,
ઐસે નૌતમ નાવકુ, કયુ દેનેહો ગુમાય;—...... ....૨
મેઘા મચરહો ભજનમે; ગોતો સચ્યા ગામ;
સંતસેવ સુમરન કીયે, મીલે સ્વધામ મુકામ,- ૩
આયાતબ કયા લાયેહો; જાવ તબ કયાલે જાવ;
ખાલીમમત છોડદે, મેઘા મમતી મત થાવ— ૪
મેઘા મનવિચાર કર; કોન આયગાસાથ,
સબી છોડકે જાયગા; કયાબીડીહૈ બાથ;-... ....૫
મેઘા મદમેં મત ફિરો, હિરો હાથસે જાય;
અવધિ ઓછી હોતહૈ, રામ રટો સુખદાય;—......... ..૬
મેઘામોહન મત ભુલો, દુનિયાકે દીનચાર;
એ અસર ભુલાપડા, (તો) બૌતખાયગામાર;-...... .. ..૭
મનમે ફુલતે કયાફીરો, ગીરો પલક મેભાય,
દુનિયાં મે દોદીનકી ઠાઠમાઠ ઠકુરાય,- ૮
અબતો હરકત હૈનહિ, અત હોયગી હાણુ;
મેઘા મુરખ મત બનો; માનવતન હૈઝાણુ;-..............૯

ભુખેકું દે ભાખરિ, હરિ હ્રિદેસે બોલ;
સર્વ ધર્મકા સાર હૈ; મેધા મુલ અમોલ;–..............૧૦
મેધા મનમે માનતા, ઔાત ભક્તિમે દુખ;
ચાખા ભક્તિ સ્વાદ જબઅપાર દેખા સુખ;–............૧૧
રોગ રદય મે બાતહૈ, રોત હૈ સારા લોક;
રામ રદય સે રટતહૈ, ઐસાવિર્લાકોક,–.. ....૧૨
રામ નામ રક્ષા કરે; સીતા કરે સભાળ;
મેધા મોટા સતને, કોણ બિસાયતકાળ–... ....૧૩
મેધા મુખસેં કહતહૈ, હમકુ નીદો કોય,
તુમ નીદા પરતાપ સેં,હમ હરિકા, જનહોય;–.........૧૪
મુખસે કહેતા મેત્રજી; નીંદક નીભો સદાય;
જયુ નીદક નીદા કરે, ત્યું મેરા અઘ જાય,–.......... ૧૫
મેધા મનસે; માનતા, નીદકકા ઉપકાર;
અપના અઘ લેજાતહૈ, ઇતના ઓછાભાર,–..............૧૬
મનમે તો કછુ ઓાર હૈ,મુખસે કહેવે ઓાર;
મેધા ઐસે માનવી; હૈમાલીક કે ચોર,– ... .૧૭
જૈસી લાલચ લગન કી, ઐસી રખ જો રામ;
દેવી લેવે વારણા, જમડા બને ગુલામ,–... ... . ૧૮
જીુજ મુડી કગાલકી, કરે જૈસિ સભાળ;
એસા રખ દીલ રામસે; કદીન કનડે કાળ,–... .....૧૯
ઉપરસેં અચ્છી કહે, મનેમે મણ ભર મેલ,
મેધાએસે માનવી, પીછુ બનતહૈ બેલ.... ....૨૦
સુનો સાખી ગુરૂદેવકી, સદ્દગુર હૈ શિવરૂપ;

મેધા ઉનકી મદનસે, મીલે જગતકા ભુપ.. .. . .૨૧
લાલચ લોક લખાડકી, ડુબાવત સદ્ધર્મ,
રખીએ લાલચ રામકી, તો મીલતા પદ પર્મ.........૨૨
મેધામુખસે રામ રટ, રે ખટપટસે દુર;
જગસુખતો હૈ ચારદીન, આખર હૈ સબધુર ૨૩
આ કપટિ યલજુગમાં, સાધુ યતી અનત,
સાચ સાધુ સમજીયે, જેણે છોડયો તત. ૨૪
ભાવ ભક્તિ જાણે નહિ, માણે નહિ તે સ્વાદ,
મેધા એવા મુર્ખ નર, કરે બહુ બકવાદ. ૨૫
મેધામન નિશ્ચય કરો, ધરો દ્રઢ વિશ્વાસ;
રામનામ કા જાપસે, પાપ હોયગા નાસ ૨૬
જાપ અજપા હોરહા, કહા પાપકા ભાર,
મન નિર્મલ હો જાયગા, પાપ હોયગા છાર. . ૨૭
જયુ પયમે પાણીમીલે, પામે પયકો રૂપ,
રામ રટણ પરતાપસે, હોવે રામ સ્વરૂપ, ...૨૮
ગંગામે ગોબર ગયા, ભયા ગંગાજી રૂપ
મેધા માધવ નામસે, હોવે મુલ સ્વરૂપ;.... ....૨૯
કોટિ જન્મ કે પુણ્યજબ, પ્રગટ પુરા હો જાય.
નિશદિન મનસે, મેધજી તબહરિનામ જપાય,...........૩૦
કેણીતો સબ કોઇ કહે, રહેન રેણી એક.
કેણી સમ રેણી રહે, રામ રખે જોટેક, ...૩૧
જીવન બુદ્ધિ હાથમાં, નાથ રઘુવર રહાય,
તેથી મેધો મોજમાં; ફીકર, નકરે જરાય, ...૩૨

મેધા મુખસે જાતહે, સ્વાસ ઉસ્વાસ અનેક.
ઉનમે એસો આયગો, પીછો ફ્રરે ન એક;..........૩૩
મેધામન નિર્મળ થયુ, વૃત્તિ થૈ સહુ શાંત.
એવા જનને જગતમા, હિતકારિ એકાત;..............૩૪
મેધા મન નિર્મળ નહિ નહિ વૃત્તિઓ શાત.
એવા જનને જગમા, અહિત કરે એકાત, ... ૩૫
તનથી તારે કામછે, મનથી રે મશગુલ,
મન મુખથી મેધો કહે, રામ નામ નહિ ભુલ, ...૩૬
તનસે તેરે કામ હૈ, મનસે મત જખમાર,
મેધા મુખસે કહત, હૈ, માલીક કો સભાર ૩૭
મેધા મન નિર્મળ વિના, મીથ્યા મોટિ વાત,
વાતે કાય વળે નહિં, ભજન કરો દીનરાત..............૩૮
સમરે સ્વાસે સ્વાસજે, હુંછુ તેનિ પાસ,
એમ ગીતામા ઓચર્યા, જગત પતિ અવિનાશ,... .....૩૯
છોડો અન્ય ઉપાયને, જોડો મુજમા ચિત્ત,
એમ કહે શ્રીકૃષ્ણજી, ઉગારિશ ખચિત; ૪૦
વેર ઝેરથી જગતમાં, ઝાઝા જોડા ખાય.
અ ત વખત છે અટપટો, જમડા ઝાલી જાય,......... ..૪૧
એક વખત ચાલ્યુ જવુ, સાથે સાયબ નામ,
રાય ર ક રેવુ નથી,, જાવુ છેજ તમામ;...... .. ..૪૨
આ દુનિયા છે અટપટિ, ખટપટનો છે ખેલ
તજવિજ કર તરવા તણિ, સ્મરણ સહુથીસેલ;........૪૩
પઢો પુરાણો પ્રોતમે, બઢો ભલે ધર દામ.

ભક્તિ ભાવે નહિ કરિ, (તો) અતે સબી નકામ,......૪૪
મત વાદી હે મુલકમે, માયા વાદી લોક.
ઝગડા આદ જુગદસે, છુટે ધનસે કોક,.................૪૫
ગુરૂ કરવા ગભીર નર, ફરિ ફિકર નૌ થાય.
તરે તરાવે અન્યને, તુરત અનુભવ થાય,... .. ..૪૬
ચમડી દમડી સબ ચહે, કૃષ્ણ ચહે ન કોઈ
જાતે હે જખ મારતે, મેવા મુખસે રોય,..............૪૭
આતે મુઠ્ઠી મુદકે, જાને હે સબ ખોલ.
કરનાથા સો રહિ ગયા, ગર્ભ દીયાથા કોલ,............ ૪૮
નફ્ટ ન જાણે નામને, હોય વિધાતા વામ.
મેધા મન નિસ્ચય કરો, રામ આયગાકામ; ૪૯
પ્રીત કરિ પર નારમાં, હાર ત્યારથી જાણ,
જીવતા, જગમા વેર ને, મુવે નરકની ખાણ;............૫૦
રામ નામ તમ્મામ છે, સહુ શાસ્ત્રનો ભેદ.
શિવ જોગી જેવા જપે, સાખ્ય પુરેછે વેદ;............૫૧
કર્યા કામતમ્મામ, રામ નામ નહિ લાધુ
ખોયો જન્મ અમોલ, રત્ન ગુમાવિ દીધુ,...............૫૨
મત કર કુડાં કામ, નામ લે સીતા વરનુ,
બીજું વૃથા તમામ, નામ સાચુ હરિહરનુ ૫૩
રાખી મનમાં મેલ, ફેલ ફતુરિ કરનો,
સહિ ચોરાસી લાખ, ધોસરિ કાધે ધરતો ... .૫૪
કુછ સમજે કા ખપ નહિ, સમજો સીતારામ;
યહ સમજે સબ હોયગા, આવત અંતે કામ.... .....૫૫

તન તેરા હૈ કામમેં, લવરિ નવરા ચામ;
રામ રટો પાપો કટો, કયા બૈઠત હૈ, દામ..........૫૬
રામ રૂપૈયા રોક હૈ, પાપી પૈસા ફોક,
મળે વગર મહેનત થકી, તોય લીયે છે કોક; ૫૭
કાયા માયા કુડ છે, અતે ધુડ તમામ
સમરિ સીતારામને, ગોતો સાચુ ગામ, ...૫૮
પખીનો મેળો મળ્યો, સહુ સસારિ લોક,
એમા મોહિ મેત્રજી, જન્મ ખુવો શુ ફોક, ...૫૯
નારિ ગઈ નીરાત થઇ, મટયા ચુથવા ચામ
દ્વારકેશ દયાકરિ, ભાવેં ભજશુ રામ ... .૬૦
માસ રૂધિર મળ મુત્રનુ, મહા મલીન છે ઠામ,
તે ઉપરથી મેઘજી છોડી દેજે હામ,... .. ..૬૧
નારિ, બારિ, નરકની, એમા મોહ્યુ મન.
હેતે હરિ ભજયા નહિ, અતે દુખિઓ, દન;.............૬૨
ખબર નથી એકપલકની, નાના મોટાં રાય,
લાંબી વાતુ શુ કરો, કાળ પલકમા ખાય, ...૬૩
ઓચીતુ આવિચડે, પલમા મેઘા મોત,
મુખ બીજા બકવા કરિ, ખાલી મનખા ખોત,... . .... ૬૪
પૈસાને પરનારમા, પ્રવિણ જેવુ મન,
એવુ હોય પ્રભુ વિષે (તો) જલ્દી થાય પ્રસન્ન. ૬૫
જુવો મેઘજી જગતમાં, મળે મજુરને રોજ;
કરે મજુરિ રામની (તે) કેમ ન માણે મોજ..........૬૬
કરો નોકરિ કોઇની, (તો) આપે પુરા દામ;

મેધા મનમાં ધીરજ ધર, કેમ રોકશે રામ ૬૭
લોકલોકકી સ્હાયસેં, હોતે હુદ્દાવાન;
સ્હાય જગત સરકારકી, કયુ રહેગા નાદાન ૬૮
નામે પથ્થર તરગયે, મહિમા કહ્યો ન જાય,
રામનામ પ્રતાપસે, પાપ ભસ્મ હોજાય. ૬૯
મેધા મનમાં માનવિ, ઘડે ઘણેરા ઘાટ;
મરકી આવે મુલકમા, પલમા વાળે દાટ................૭૦
યહ કલીયુગમે કઠીન હૈ, યજ્ઞ યોગ તપ યાગ;
મેધામમત્વ છોડકે, સુમરન સુખ અનુરાગ ૭૧
રામ સીતાકી સેવમે, નીકસે સારા રોજ;
ઉનસેં અધિક, ન મેધજી, યહ દુનિયામે મોજ.... .....૭૨
સીતારામ સમર્યા કરે, સ્વાસ મન્તને મુખ;
તાર તુટે નહિ છિન ઘડી, મેત્રા એ મહાસુખ..........૭૩
મરવુ જરૂર માનવી, સહુ શિર કાળ કસાય;
મેધા માધાતા ગયા, સહુ જન્મે તે જાય. ૭૪
મરનાં મેધા સચ્ચ હૈ, સજ થૈજા સિરદાર;
સબી નિચતા છોડદે, કે મુખસેં કીરતાર ૭૫
મોત મુકે નહિ કોયને, અંત વખત દુખદાય;
મેધા મરનાં સ્હેલ હૈ, જો સુમરો રઘુરાય.... .... ૭૬
મેરામેરા સબ કહે, તેરા કહે ન કોય;
મેધા મેરા જો મીટે, તો ભવફેરા ન્હોય................૭૭
પરનારિકું પેખનાં, વોહિ કફનકા ખેલ;
મુવા પીછું દોઉ મેધજી, નરકેં ઠેલમઠેલ................૭૮

પાંચ મીનિટકી મોજમે, મેધા જમકી ફોજ;
પરનારિસેં પ્રીતડી, રોતા રૈરૈ રોજ..................૭૯
ક્ષણીક સુખકે કારણે, કોટિ જન્મ દુઃખ હોય;
પ્રીત પારકી નારિસે મેધા કરો ન કોય ૮૦
દીપક દેખી દોડના, પાપી પુરૂષ પતંગ;
એસા કામી કામમે, આપ જલાવે અંગ..............૮૧
મોહજાલ પરનાર હૈ, મછ હૈ કામી લોક,
કામ કટાક્ષ જાળસે ઉગરે એસા કોક....... ....૮૨
મેત્રા સગત કીજીએ, સાચે સાધુ સગ;
વાધ્રે ઉનસેં દીલમે, દીનપ્રતિદીન ઉમગ. ૮૩
મેધા સગત મત કરો, રામ વિમુખકી કોય;
યહ મલીન કરે ઔરકું, પ્રીત કોલસા સોય. ૮૪
મેધા ગુમાન મત કરો, ધરો દ્રઢ વિશ્વાસ;
રખો દીલમે દીનતા, સમરો સ્વાસેસ્વાસ...............૮૫
નરનારિકા રૂપ સબ, ઉપર અચ્છા ઓપ,
મધ્ય માસ ઔર હાડ હૈ, મત લે મેત્રા તોપ..........૮૬
દીનરાત દુનિયા ભધ્ધ, દેનલેનમે મસ્ત;
ધરમે અમ્મર ભક્ત હૈ, ઔર હોત હૈ અસ્ત...........૮૭
ટાંકી લાગી પ્રેમકી, સો, નર સુવે ન ખાય;
પીયુ પીયુ પુકારતે, રાતદીન બીત જાય...............૮૮
મેધા નરતન પાયકે, મત ભુલો અબ દાવ;
અન્નદાન દેતે રહો, હરદમ હરિ જસ ગાવ.............૮૯
પતિ સામે બકઝક કરે, મેધા મુરખ નાર,

અંત નર્કમાં ગર્કતે, એવી ઠારોઠાર....................૯૦
મેધા મિટિ સમ સમજ, પરપૈસા પરનાર;
પ્રભુનામ નિશદીન જપો, પ્રગટ મીલે કીરતાર ૯૧
સાધુકોં સનમાન, ઔર માદેકું મીષ્ટાન્ન;
મેધા મન ભાવે નહિ, મુરખકું ભગવાન. ૯૨
મેધા મૃત્યુલોકમે, અચ્યુત નામ અભગ;
સુમરનસે જીવ શિવ બને, ગટર માલે જ્યુ ગગ.... ..૯૩
આ અવનિમા અવતરિ, હરિ ભજવા ધરિ હામ;
તેના પગ તળિયાં તણા, મેધો ચાટે ચામ ૯૪
કોરટ કપાવી લીયે, દીયે ઘણા ત્યા દામ;
ધર્મે દ્રવ્ય ખર્ચે નહિ, લોભી એક બદામ.......... ..૯૫
પ્રભુઅર્થે પૈ ખર્ચતાં, જાણે જીવડો જાય;
કજીયામા કોરટ વિષે, ખાતેથી ખર્ચાય...... ....૯૬
માને ઉઠે મારવા, બને બૈરિના દાસ;
એવા પાપી પુરૂષનો ઘોર નરકમાં વાસ.... ....૯૭
નારિને નમતા ફરે, કરે સદાય કુસગ;
એવા નર ફરતાફરે, લખચોરાસી અગ....................૯૮
દૃખે કાળ કરોયને, નાચે નારિ પાસ;
સાળિની શેવા કરે, એવા રડી દાસ....... ....૯૯
વકીલને વેસ્યા તણો, કરો નહિં ઇતબાર;
સાચાંને ખોટુ કરે, કરે ખરાને ખ્વાર.............૧૦૦

કવિત–દશક (૧) લું–૧૦–(મણિનો થોક,)

કવિત પહેલું. (૧) કલીયુગ વિષે—(મનહર છંદ)

કલીનો ઉંધોછે ન્યાય, સાધુનુ સંસારિ ખાય,
પતિ પુજે સ્રીના પાય, નર્કમા તે જાય છે.... ....૧
ધુતારા ઢોગી પુજાય, પાખંડીને લાગે પાય;
સંતોષોને ન દે પાઇ, નર્કમા તે જાય છે. ૨
વેસ જોઇ વશ થાય, ગુણ ન ગ્રહે જરાય,
ડોળ જોઇ ભોળવાય, નર્કમા તે જાયછે. ૩
નારિના ગુલામ થાય, સાસરાને ચીતે ચ્હાય;
માબાપથી જુદા થાય, નર્કમા તે જાયછે... .. ..૪
ગોરને ગણે ગુલામ, નોકરિ લ્યે વિના દામ;
હરામ હિંસ્સામા હામ, નર્કમા તે જાય છે.............૫
ધર્મ નામે ઢોગ થાય, વિષયો વિશે ગુંચાય,
કન્યા વેચી કણ ખાય, નર્કમા તે જાય છે ૬
કલીમાં કુડું ફેલાય, તરવાનો ન ઉપાય;
નિત્ય રામનામ ગાઇ, તો તે તરિ જાય છે...............૭
મેઘા મુકો બીજીવાત, રામરટો દહાડો રાત,
અમુલ્ય વખત હાથ આવ્યો, હાલ્યો જાયછે... .... .૮

કવિત બીજું. (૨) સંત વિષે—(મનહર છંદ)

સંત ન કહેવાય માત્ર ભગવાં કે ભભુતિથિ;
સંત ન કહેવાય બચ્ચા કહિને બોલાવવે, ...૧
સંત ન કહેવાય માત્ર જટાજુટ બનવાથી,

સત ન કહેવાય ડાઢિ મુછને મુડાવવે. - ... .
સત ન કહેવાય માત્ર ટિલા માળા ટોપિ થકી,
સત ન કહેવાય મોટિ જમાત જમાવવે,...........૩
સત ન કહેવાય માત્ર બાવા બની બેસિ રહે,
સંત તો કહેવાય મુખ્ય મનને સુધારવે ૪
સત ન કહેવાય માત્ર ડડ કમડળ ગ્રહે,
સતનો કહેવાય સત્ત ધરમ વધરાવે, - ૫
સતતો કહેવાય બહુ સતોષ વધારવાથી,
સતતો કહેવાય વાસનાઓને વિદારવે. ૬
સતતો કહેવાય સત્ત શ્રીહરિમા મગ્ન રહે,
સંતતો કહેવાય અત રામને રિઝાવવે; ૭
સતતણી નાતજાત મેત્રજી મુક્કર નથી,
સતવરતાય વાણી વર્તન તપાસવે......... .. ..૮

કવિત ત્રીજું. (૩) સાચા કોક. તે વિષે-(અભગ)

નરના ટોળેટોળા છે પણ શુદ્ધ બાળ બ્રહ્મચારિ કોક,
નારિના ટોળેટોળા પણ સતિ પતિવૃતા છે કોક........૧
પશુતણા ટોળેટોળા પણ સિંવ કેસરિ દીસે કોક,
ગજનાં ટોળેટોળાં છે પણ મગજ મોતિવાળો છે કોક....૨
મૃગના ટોળેટોળા છે પણ કસ્તુરિવાળો મૃગ કોક,
સીંધુ તિરે ઘણા રાખલા માહે મોતિ દીસે કોક ૩
પોલિસના ટોળેટોળા પણ સુરો નરવિર દીસે કોક,
રાજાના ટોળેટોળા પણ વિરવિક્રમ જેવાતો કોક.........૪

વેપારિ ટોળેટોળાં પણ નિતિ ધર્મવાળો તો કોક,
દેવતણા ટોળેટોળા પણ મુક્તિ દેનારો તો કોક.........૫
સંતતણા ટોળેટોળાં પણ સાચા સતોષીતો કોક,
પાખડી પાપીને પ્રપચી ભવમા ભમનારા બહુ લોક.......૬
સાચામાં ચિત્ત ચોડે એવા મોઘા માનવ દીસે કોક,
જુઠા ઠાઠે ઠગાય એવા ઠામ ઠામ છે થોકેથોક. ૭

કવિત ચોથું (૪) મોહ વિષે—(મનહરછંદ)

નારિ નરકની થેલી કે તેને કચન વેલી,
કુ—કવિ એવી એવા ઉપમા આપ્યે જાય છે,
દેહમાંથી મોહ કાઢવાને બદલે મુરખ,
જુઠ્ઠો કાવ્ય કરિ કાયા માયામા મોવાય છે;—... .....૧
નફ્ટ નાટક કરિ નર નારિ રૂપ ધરી,
ધાઘરિ પહેરીને ઘુમવા ઘણાએ જાય છે;
મોહમા ફસાએલા નાટકને નિહાળવાને,
જાય ઘોડિ ઘોડિ ધન આપિને ધુનાય છે,—........૨
સટક નાટકમાથી કટમા વુ નાટકમા,
ન અટકે નાટકથી તે ફટકિ જાય છે,
ના, ટક— કહુછુ છતાં નાટકમા ટકવાથી,
મોહ જાળમા ફસાય મુરખ મુઝાય છે,—...... . ..૩
એ અધથી આઘા રહો નાટક ન ચિતે ચહો,
ઘેર જઇ સુખે સુવો તો વ્હેલુ ઉઠાય છે.
અનધ ઉધ્યમ કરો નિતિને, ન, પરહરો,
માન્ય માનવતન ફરિને ન પમાય છે;—...........૪

તજીદે માયિક આશ ભજીલે તુ અવિનાશ,
આશ તિહાં વાસ મળે એમ શ્રૃતિ ગાય છે;
ભજન પુજન કરો જન ભવ જળ તરો,
મેઘા મોહ દુર કરો તો તરિ જવાય છે;— ૫

(૫) જલ્દી પ્રભુ ભજવા વિષે—(છપ્પો)

અવર નહિ નિરતાર હાર ગયેજો બાજી,
યહ ઘોડા મેદાન કહત હે પડિત કાજી,
ભજ મેરા શિરતાજ આજ દિન અચ્છો આયો,
અંત સમય આનદ રહાય કરે રઘુરાયો;

(૬) સમયસરચેતવાવિષે--(છપ્પો)

દીપકમાં દીવેલ ખુટે કે જાયજ બુઝી,
જનનુ જીવતર જાય થાય દશા ત્યા દુજી;
અવસર આવ્યો હાથ સાથ સામગ્રી લેજો,
સમજી ચતુર ચિત્ત નિત ભાતું વ્હા ભેજો;
દીપક જેમ બુઝયા પછી અધારૂં થઇ જાય છે,
મુવા પછી ત્યમ મેઘજી અવરન કાંઇ ઉપાય છે;

(૭) મનુષ્ય દેહની સાર્થક્તા વિષે-(છપ્પો)

મળ્યો માનવનો દેહ ખેહ તે અતે થાશે,
કર્યો સસારિ સ્નેહ તેહ પુરો પસ્તાશે;
લાગી રામથી લેહ દેહ તે લેખે લાગી,
કર્યો સતથી સ્નેહે તેહ સાચોજ સુભાગી;
વિષય ભોગ તો ભોગવે પશુ પક્ષિને પ્રાણીએ,
મેઘા માનવ દે સફળ હરિગુણુ ગાયે જાણીએ;

(૮) નાસ્તિક વિષે—(છપ્પો)

ખાધા પહેલા ખોળ ગોળ ગણે એક તોલે,
રામ રટયે શુ થાય એમ અજ્ઞાનિ બોલે;
જાણે નહિ મહિમાય જાય જન્મારો જેનો,
હરિગુણ કદી ન ગાય વૃથા જન્મ છે તેનો;
વદે જુઠું જે જીભ વાંકા વાકય વદે છે,
ફેકે ફાવે તેમ માયા મજ મદે છે;
મેઘા મન નક્કી સમજ ભાવભક્તિ નહિ આવડી,
એવા જીવ અધર્મિ એ ભારે મારિ માવડી;

(૯) ઉતમ ઉપાય વિષે—(છપ્પો)

કરો સંસારિ કામ નામ લીયો શ્રીવરનુ,
આપો અનનુ દાન ધ્યાન ધરો અન્તરહરનુ;
કરો તરવાનુ કામ રામ નામ છે સાચુ,
કરો ક્રોડ ઉપાય કલિમા એ વિણ કાચુ;
કેવળ આ કળિયુગ વિશે રામનામેજ તરાય છે,
સ્વાસ સ્વાસથી સાધ્ય મેઘા એજ ઉપાય છે;

(૧૦) મમત્વ ત્યજવા વિષે—(છપ્પો)

જેને જાજો માલ હાલ બુરા છે તેના,
પેસે તેમા પ્રેમ પ્રભુમા મન રહેના;
માટે મેઘા માલ પ્રભુ અર્થે સૌ ખરચો,
અતે ઉજવળ મુખ સુખ છે દેખન પરચો;
સારા માઠાં માનવિ મરિતો સર્વે જાય છે,
પણ પાપી દુખ ભોગવે સંતોને સુખ થાય છે;

(દોહા) શતક (૨) જું ૧૦૦ મોતિની સેર.

ઉદર ઊધે મુરતકે, ત આપ્યો છે કોલ,
મત ભુલી જા મેઘજી, રામ હૃદયસે બોલ;—......૧૦૧
લક્ષકોટિ ફેરા ફ્રરિ, પામ્યો મનુષ્ય જાત,
મેઘા મલશે નહિ ફ્રરિ, રામ રટો દીનરાત,........૧૦૨
દેવોને દુર્લભ અતિ, આ માનવનુ તન,
તે સોપ્યુ છે તુજને, કરિ લે હરિ ભજન, ...૧૦૩
પીતા સર્વના એક છે, પ્રભુજી પાલન હાર,
મેત્રા મુકી મતાતરો, સમરો શ્રીભર્થાર; ૧૦૪
જનમ્યુ મરવા કારણે, મતકર મેત્રા શોચ,
રાટ રામના નામને, હરિ હજુરમા પહોચ,..... ...૧૦૫
પ્રભુના બાલક જાણીને, રાખો સહુથી સપ,
મેઘા માલીક રિઝમે, જસે અતનો કપ, ...૧૦૬
પુરાણુ અપરમ પાર છે, જગમા જાત અનેક,
રટે રામને પ્રેમથી, તેનિ રાખે ટેક,.... ....૧૦૭
રાત દીવસ નવરાં ફ્રરે, નીદા સુણવા લોક,
સત્સગત સેવે નહિં, જન્મ ખુવે છે ફોક, ...૧૦૮
કુડું કુસગે નીપજે, સત્સગે સુખ થાય,
મેઘા મન સત્સંગથી, કાગ હંસ હો જાય ૧૦૯
રિટમરની મુસાફ્રરિ, જગનાં જનો તમામ,
કયાથી આવ્યા કયા જશે, જુદે જુદે ઠામ,.........૧૧૦
દસ મસ્તક રાવણુ તણા, ઘણા જીત તો લોક,
એ ધડ રણમા રખડતુ, અભિમાન છે ફોક ૧૧૧

મોટા ભીમર જાત હે, દેવ દૈતને દ્રોણ;
ત્યારે તું તો રાંકડો પામર પ્રાણી કોંણ,..........૧૧૨
જગમાં જીવ્યા જાણીએ, જે ઝાંતે જમ દુત,
પાપી પાછા થાય છે, વગડે ભમતા ભુત. ૧૧૩
રામ વિના તમામ આ, ખલક ન ખાલી કયાંય,
માટે મેધા મન વડે, જોજે પાપ ન થાય ૧૧૪
કમાવામાં છે કાળજી, પહેંચવામા છે પ્રીત
મુવા પછી મુજ શુ થશે, અતો ધરે ન ચિત્ત,......૧૧૫
સતિપતિના ધર્મતો. જડે જવલેં કયાક,
છીનાળોને છાકટા, એણે વાળ્યો આંક,...........૧૧૬
અમ્મર અહિ રહેવુ નથી, તેની છે તજવીજ,
મરવુ જરૂર મેવજી, ત્યાં શુ લેશો ચીજ, ...૧૧૭
જાણો જાવા કારણે, જુઠુ છે આ અગ,
શ્રેય સમજવુ હોય તો, સદા કરો સત્સગ;........૧૧૮
જન્મી જાણ્યા જગતમાં, આણ્યા ઉરમા રામ,
બાકી બાજી ખોઇને, રોતા ગયા તમામ; ૧૧૯
સાહેબ કે દરબારકી, સીડી સુમરન સાર,
મેધા મુખ સચ્ચા કહે, પહોંચે સત અપાર;... ..૧૨૦
ધરણીમા ધીરજ ધરો, કરો અજપા જાપ,
મન મેધા નિર્મળ થશે, જશે સમુળાં પાપ,.........૧૨૧
રામ રટણુ કઇ કઠણુ નહિ, તોય કરે નહિ કોય,
મુવે મહાદુખ ભોગવે, અંત સમે બહુ રોય; ૧૨૨
મેધા મોટાં પાપથી, ભાવે ભુડી વત,

રામ કથા રૂચે નહિં, કુચે મળે દીનરાત;........૧૨૩
ઉત્તમ ત્તઉમ કયા કરો, ઉત્તમ એકે નાંહિ,
ઉત્તમ ઓહિ જાનીયે. હરદમ હરિ ગુણગાય;.........૧૨૪
ભાવ ભક્તિ જાણે નહિં, માણે નહિં તે સ્વાદ,
મેઘા એવા મુર્ખ નર, કરે બહુ બકવાદ;...........૧૨૫

આ કુડા કળિયુગમાં, ચાહ, સુકકો, મધુપાન,
મેઘા મુખ મદીરને, ભ્રષ્ટ કરે છે મહાન, ...૧૨૬
મેઘા મુખ સે રામ રટ, રહે ખટપટસે દુર,
દુનિયાં કો સુખ ચારદી, આખર હૈ સબધુર;......૧૨૭
હરિહર મે નહિં અંતરા, જો કોઇ જાને ભેદ,
મેઘા વોહિ ભોગવે, ઘોર નરકકી કેદ; ૧૨૮
હરકું પ્રિય હરિ પ્રાણપેં, હરિકું પ્રિય હર હોય,
અરસ પરસ વો ભજત હૈ, લડી મરો મત કોય...૧૨૯
અગાડી મેં હર પુજતા, હરકું આયા વ્હાલ,
રામ નામ મુખ મઢ દીયા, મેઘા ભયા નિહાલ.......૧૩૦
મેઘા માલીક યાદ કર, ધર હિદૈ હરિ ધ્યાન,
દેહ બનાકે દેદીયા, કયુ રખતે નહિં જ્ઞાન; ૧૩૧

રામ કૃષ્ણ નારાયણ, મુળ એક નામ અનત,
પ્રીય લાગે તે સમરિયે, કરિયે નહિ કંઇ તંત.......૧૩૨
સર્વ ધર્મનો સર છે, દયા નિતિ ને દાન,
મેઘા મતમેં મત પડો, બડો નીચ અભિમાન.......૧૩૩
સબ સરિતા સાયર મીલે, એસા સબકા પથ,
મેઘા મન નિશ્ચય કરો, એક રામ હે અંત.......૧૩૪

સત્ સગત સેં હોત હૈ, મેઘા સબ નિસ્તાર,
વાલ્મીકજી વદ ગયે રામાયણુ વિસ્તાર. ૧૩૫
હીન મલીન મતિમંદ હુ, જાનુન જપ તપ યોગ,
નાથ આયકે કબ મીલે, કબલગ સહુ વિયોગ. ૧૩૬
જબ હિંદમે હિઠતહૈ, દામ ચામ કુ કામ,
તબ મેઘા મનમે વસે, સુમત્રા સુત, સીયરામ... ..૧૩૭
તનહે તેહા ચીમની, જીવ હે તેરા દીપ,
મસી મેત્રજી લગ રહિ, પાપ પ્રકૃતિ કીપ, ...૧૩૮
સત્ સગા સાણુ ગ્રહો, રહો સદ્ગુરૂ પસ,
મેઘા મન મિસિ મિટતહૈ, હિદૈં હોત ઉજાસ ૧૩૯
મેત્રા મન પલટાયદે, વેશ પલટ કયા હોય;
મન પલટે પ્રભુ સુલટા બાવા બને ન કોય, ...૧૪૦
જીવ જગત કા સ્નેહસે, લખ ચોરાસી દેહ,
મેઘા મનમે સમજકે, કીજે રામ સનેહ ૧૪૧
રામ રામ કહે તે રહો, મેત્રા મીલે વિરામ,
રામ વિમુખ ભટકત ફિરે, ભમે ઠામો ઠામ.......૧૪૨
મિટી મિટીમે મીલે, પવન પવનમે જાય,
નામ મેઘજી કોનકા, ચતુરસોજ સમજાય... ...૧૪૩
મેત્રા માનવ બોટમે, સદ્ગુરૂ કર કપ્તાન,
ભત્તા ભગવદ્ નામકા, ખર્ચીમે અનદાન....... ... .૧૪૪
મેઘા મીન સમહો રહો, રામ નામ જલ બીચ,
પર પૈસા પર નારસે, જલ્દી નેના મીચ; ૧૪૫
દામ ચામકે દાસતો, દેખા થોકે થોક,

રામ નામ કે દાસ તો, મીલે મેઘજી કોક; ૧૪૬
ચાર વેદ ખટશાસ્ત્રને, પેખ પુરાણુ અઢાર,
મેઘા મુળ તપાસતા, રામ નામ છે સાર, ...૧૪૭

કર્મજ્ઞાન દીપ તેજ હૈ, સુર્યતેજ શ્રીરામ,
એક સુર્ય ઉદય ભયા, દીપક સબી ન કામ;.........૧૪૮
સુમન સુરજ હ્રદયમે, જબલગ પ્રગટ ન હોય,
તબલગ કર્મો દીપકી, કરો મેઘજી સોય,......... .૧૪૯

મેઘા નાસ્તિક નર સમજ, કામી કુત્તા કાગ,
શાહિ સુકેતિકુ અડે, પડતા પક્કા ડાગ,.. ....૧૫૦
સત સમાજ સુકેત હૈ, લેત હરિકો નામ,
કાળો કામી માનવિ, કરતે રોજ કુકામ;. ૧૫૧

મેઘા શાહિ સુકેતિકુ, દશ યોજન કર દુર,
જબી સગદોનુ મીલે, તબી રગ હૈ ધુર,.......... ૧૫૨
સુમરન સાકર ચતુર નર, ચગર ચગકે ખાય,
મેઘા મીસરિ ખરનરા, ખાવે તો મરજાય, ...૧૫૩

કયા જાને કામી પુરૂષ, કૃષ્ણ નામકો સ્વાદ,
સોતો જાને સતજન, કામી કરે વિવાદ, ...૧૫૪

કામી કુત્તા કાગ હૈ. નામીકુ નહિ ચ્હાય,
અમૃત અહાર છોડકે, વિષ્ટામે લલચાય; ૧૫૫

જગલગ જગમે અગ હૈ, તગલગ કર સત સગ,
મેઘા માલીક મેળવી, લેલે અગ અસગ, ...૧૫૬
દો દસ્કતકી દોરડી, સ્વાસો સ્વાસે સાધ;

રામ નામસે મેઘજી, મન શત્રુકું બાંધ............૧૫૭
એક એકે આંકડે, મોટિ સાંકળ થાય;
તેમ રામના નામથી, કામ ક્રોધ બંધાય...............૧૫૮
પગલે પગલે ચાલતા, મેઘા મૈલ કપાય;
તેમજ વૈકુંઠ પહોચિએ, જો હરિ નામ જપાય......૧૫૯
તાજાં તન મન મેઘજી, કર ભગવતને ભેટ,
વાસિ વૃદ્ધપણુ પ્રભુ, નહિ સ્વીકારે મેટ...... ......૧૬૦
મુખથી મેઘા જે કરે, વૃથા જેટલી વાત;
તેટલી તેને મારસે, જમડા લમણે લાત ૧૬૧
મેઘા જે મુખ ઉચરે, વિના વિચારે વાત,
તે પુરો પસ્તાય છે, અતે આંસુપાત ૧૬૨
ભગવત નામ વિના ભરે, મેઘા સુન! સ્વાસ;
તે જીવ જમપુરની વિષે, સ્વાસે સારે ઘાસ... .. ..૧૬૩
નીદા સ્તુતિ સતતો, સમજે એક સમાન:
માન મેઘજી નવ ચહે, સો હૈ હાર સમાન..........૧૬૪
મેઘા માયા ઉલટિ, માગી મીલે ન પાય;
મનસે જાણી જુઠનો, પિછલ પડિ ઘસડાય.........૧૬૫
અર્થ હિંદુનો એજ કે, હિંસાથિ રહે દુર,
હિસક જનને મેઘજી, સમજો અતિ અસુર.........૧૬૬
દીલ દુભાવવુ કોઇનુ, તે હિંસા કહેવાય;
માટે જાળવ મેઘજી, કોનુ ન દીલ દુભાય...........૧૬૭
યહ કાયામેં કીચ હે, બડા નીચમે નીચ,
ન્હાવે ઇસમેં મુઢનર, રોવે રોરૌ બીચ............૧૬૮

હાડ ચામ અરૂ માંસકો, કાયા ભયો મુકામ;
જીવકી જાત અજાત હૈ, કહાં મેઘજી નામ.........૧૬૯
ધર્મપંથ ધર્ણી વિશે, જુદા દીસે અનેક;
મેઘા મનથી માનજે, માલીક સહુનો એક ૧૭૦
અજબ ગજબ જગ લોગકા, બકવા મેં બડશુર;
નામ ચહે નિજકો સદા, રહે ભજનસે દુર.........૧૭૧
જીવ ઝંખે જગદીશને, દીન રાત તે ચ્હાય,
એક પલક વિસરે નહિ, તે પ્રેમી કહેવાય.........૧૭૨
ગ્રથી પડગઇ પથકી, સહેજે છુટત નાહિ;
સુમરન ગુરૂ સત્સગમે, સત્ય બાત સમઝાય... .....૧૭૩
કહા કરેગા કામ જો, રામ રહેગા યાદ;
મેઘા મન માને નહિં, તો કર ફિર ફરિયાદ.........૧૭૪
દયા દાનને દીનતા, મુખ માધવનુ નામ;
મેઘા માનવ દય ધરિ, એ કરવાના કામ... .....૧૭૫
ઉધ આળસ બે બ્હેન છે, મેત્રા મન મોઝાર,
જલ્દી તેને ઝીતિને, તુ થૈજા હુશિયાર ૧૭૬
રાખ્ય આશ અવિનાશનિ, નાશતણી શિઆશ;
મેધા મુખાં મજને, નદે અન્તર અવકાશ.......... ૧૭૭
આશા અન્ય અભાગણી, અવગુણ ગણ્યા ન જાય;
પુરિ એકને પાડતાં, બીજી ખડી ઝટ થાય.........૧૭૮
આશા અમીકુંડને, ન દે વિષયનો વ્હાર;
મેઘા મન મુકય રામમાં, અતે બેડો પાર... .. ૧૭૯
આશા એક પુરિ થતાં, બીજી થાય પ્રકાશ,
મેધા રટિને રામને, વિષય આશ કર્ય નાશ..... ...૧૮૦

આશાની પ્યાલા ઉઠે, પીધે પડે ન મદ,
જેમ તેમને ભોગવો, તેમ તેમનો છદ ૧૮૧
આશા ખસનો રોગ છે, ખસાડય ખસરા બધ,
નારાયણના નામથી, મેવા રાખ્ય સબંધ... . .. ૧૮૨
આશા અગ્નીકુડમે રામનામ જલ ડાલ,
મેધા મનપર મતરખો:, ઔર વિષયકો ખ્યાલ..... ૧૮૩
અલગ અવર વગસહુ થશે, ભગ્વતથી વગ રાખ્ય,
મુવા મોર્ય તું મેવજી, મનને મારિ નાખ્ય ૧૮૪
ખપ, ની, ચીજો ખલકમા કરિ ખાવિ દે ખુબ;
પવન પાણીમાં દુનીયા, રાખી કુબાકુબ...........૧૮૫
દીવાસમ દુનિયાં સુખો, સુર્ય તુલ્ય સત્સગ,
નિશદીન મનમા મેવજી, પ્રગટે પ્રભુ અભગ ૧૮૬
સુર્ય તેજ સસ્તુ મળે, દીપ તેજ દુખદાય,
સત્સગત સસારનુ, એવુ સુખ સમજાય . ૧૮૭
મેધાનું માને નહિ, માયા વાદી લોક;
મરવા ટાણે મુરખાં, મુકે મોટિ પોક . .. .૧૮૮
દેવ મદીરે દોહરા, જોયે ઠારોઠાર,
જે આવે તે વાંચીને, સારા કરે વિચાર ... .૧૮૯
માયા મેળવતાં દુખી, જાળવતા જીવ જાય,
જાતા દુખ દીસે ઘણુ, સુખદ કેમ કહેવાય... .....૧૯૦
મે કહેતા હું મમમે, સમજ મેવજી સાર,
દુનીયા કે દોતિન ગુરૂ દામ કામ વિકાર ૧૯૧

પર પૈસા પરનાર હૈ મેધા દુખકા મુલ;
ઉસ્મે જો સુખ સમજતા, વો કરતા હૈ ભુલ......૧૯૨
દુખરૂપ સબ દુનીયાં દીસે, સુખરૂપ સીતારામ,
સેવત સુખકો સતજન, દુરિજન દુખી તમામ......૧૯૩
શરાબ શીશો સુદરિ, પીવે સો પસ્તાય;
ગામ ભજે રામા તજે, મહત મેધજી થાય;.........૧૯૪
મન રામાસે છોડકે, રામ ચરણુમેં જોડ;
મેધા મરના સચ્ચ હૈ, સત્ સગતમે દોડ..... ૧૯૫
બાત કહે કયા હોત હૈ, જાના હૈ એક દિન,
મેધા માનવ દે સુફલ, મન હરિમેં તલ્લીન ૧૯૬
બાગ બગીચા બગલા, બનાત્રવા બૈ હામ;
મુવા પછી તે મેધજી, કશુ ન આવે કામ ..૧૯૭
એનુ એને આપતાં, એ દીઝે જગરાય;
મેધા મનમાં સમજજે, શુ આપણુથી થાય ૧૯૮
મેધો માને મુળથી, જગ્ત ભક્તને વેર,
જગ્ત જાય જમપુરમાં, ભગતો ભગ્વત ઘેર ૧૯૯
હરિજન મરશે હોશથી, દુરિજન મરશે રોય,
વેલામોડુ મેધજી, રહેવાનુ નથિ કોય ૨૦૦

દશક. (૨) જું ૧૦ મણિનો થોક.

(૧૧) મોહ તજવા વિષે (છપ્પો)

ગુણ છે અતિ અગાધ પિતા સીતાવર કેરા,
કર્યો ન કોઇ દીન યાદ ફર્યો ચોરાસી ફેરા,

અધ ધોવા અવસર મળ્યો રળ્યો ન રૂડા રામને,
મેધા મુઠ્ઠ મતિ થકી શુ શેવે છે ચામને.

(૧૨) રામ નામ વિષે (છપ્પો)

રામ નામ સુખ ધામ કામ અંતે એ આવે,
જમડા બને ગુલામ નામથી ભાવિ ફાવે;
સહસ્ર નામનો સાર પાર છે નહિ ગુણતણો,
માટે મેધા મન મુખે રામ નામ નિત્યે ભણો.

(૧૩) ગાફલ પ્રાણી વિષે (છપ્પા)

કર્યા કુકર્મિ કામ રામ નામ નહિં લીધુ,
રળ્યો રઝળિને દામ બુરૂ પોતાનુ કીધુ;
અંતે માલ મુકામ મુકીને નર્કે જાવે,
મેધા મુરખ મુઢ ગાફલ ગોથાયુ ખાવે.

(૧૪) મીથ્યા સુખમાં મોહ વિષે–(છપ્પો)

માણે ખોટિ મોજ ફોજ છે જમની અંતે,
તેનો નથી વિચાર પાપી પડયો પ્રપંચે,
નીદા કરિ આપાર કામ સાચુ નવ કીધુ,
ગર્વ ધરિને ઝેર હળાહળ પોતે પીધુ,
કહે મેધજી સત્ય વાત વિચારિ લેજે,
તરવુ તારે હોય તો, રામ રામ તું કેજે.

(૧૫) પાપીષ્ટ પ્રાણી વિષે–(છપ્પો)

માંદાને મીષ્ટાન મુકો તો કડવુ લાગે,
એવા મીસરિ હોય તોય તેથી દુર ભાગે;
તેવિ રિતે પાપ રૂપિ તાપ છે જેને,
ભાવે નહિં ભજન રૂચે છે નીદા તેને;

મેધા માંદા માનવિ જમવાનું માગે નહિં,
પાપી પુરા હોય તે ભક્તિમા લાગે નહિં.

(૧૬) પાપથી મુક્ત થવા વિષે-(છપ્પો)

દાક્તરો દરદી પરે જોર દવાનુ રાખે,
દબાવે તેનુ દુખ દમન દરદી જો સાખે;
સોઇ રિતે સત્સંગ રંગ સદ્ગુરૂનો લાગે,
છોટે અંતર પાપ તાપ તૃષ્ણાનો ભાગે;
સત્સગત સ્મરણ થકી મેધા મલીન મટાય છે,
કેવળ કાગા હંસલા સત્સંગતથી થાય છે.

(૧૭) અભિમાન તજવા વિષે-(છપ્પો)

સુનો સકલ દે કાન જહાન હૈ જાનેવાલી,
મત કર મુઢ ગુમાન ગયે બહુ બદા ખાલી;
સિકંદર જૈસે શાહ ગયે તોબાહ પુકારિ,
સંગે ચલી ન પાય સાયબી હો ગઈ ન્યારિ;
લબે ભુજ પસાર જનાજે જાકે સોયા,
કિયા દો કરસેં સાંન સાયબીમેં કયુ મોયા;
મેધા માલીક યાદ કર, કર કરસેં કછુ દાંન,
પડીત કાજી પઢ ગયે યહ ધોડા મેદાન.

(૧૮) પર સ્રીગમન વિષે-(છપ્પો)

પર નારિની પ્રીત રિત નથી એ સારિ,
રંડીનો ઠરે ગુલામ ખમે છે બહુ લાચારિ;
થાય જગતમાં ઝેર વેર રાખે જગ સ્વામી,
કપાવે કદીક શિષ ખરે ખરિ છે ખમી;

માટે કહે છે મેઘજી છોડ પ્રીત પરનારથી,
રટિ રામ દીન રાત તું છુટિજા જમ દ્વારથી.

(૧૯) પર સ્રીગમન વિષે-(છપ્પો)

પ્રીત કરિ પરનાર પાર નહિં દુખનો આવે,
અહિ કપાવે શિષ વ્હાં જમપુરમેં જાવે;
ખાવે ખલ્લા ખોત રોત હે તબ દુઃખ દેખી,
લીયો ન હરિકો નામ ગુમાઇ ઉમ્મર આખી;
જાતે હે જખ મારતે એસે જીવ અનેક,
દાસ મેઘજી કહત હૈ રખો રામ મમ ટેક.

(૨૦) મીથ્યા રંગમાં મોહ વિષે-(છપ્પો)

જોઇ ગુલાબી ગાલ ભાલુનિ પેંઠે ભમતો,
નહિ ગણી પુણ્ય કે પાપ પર નારિમા રમતો;
મળ્યુ માનવનુ અગ ભજન કરવાને સારૂ,
ચડીને અવળે ઢગ નર્કે નાખ્યુ પરબારૂ,
રૂધીર માસ મળ મુત્રમા પ્રીત કરિ ચિત્ત તેં ધર્યું,
તેથી તપતા નર્કમા તુજને વસવુ છે ઠર્યું;

(દોહા) શતક, (૩) જું (૧૦૦) મોતિની સેર.

મહા પ્રલયમા મેઘજી, થશે મુલક સહુ નાશ;
તે વખ્તે ત્રીભુવનપતિ, રહે એક અવિનાશ.........૨૦૬
રસ છોતા સબમે રહે, રખીયં રસસે કામ;
અવગુણ છોતા છોડકે, સદ્દગુણગ્રહો તમામ.........૨૦૭
સમજુ સુપ સમાન છે, કરે સારનો સંચ;

મેધા મુરખ ચારણી, સાર ગ્રહે નહિ રંચ ૨૦૩
રાજસ, તામસ, સત્વગુણ, સબમેં મિશ્રીત જાણ;
જીસમેં જીસકા જોર હૈ, એસિ નિકસે વાણ........૨૦૪
નારિના ગણસે બુરિ, નાગણ ડસે મરાય;
નયન નારિસે જોડતાં, નખ શિખ વિખ ફેરાય..... ૨૦૫
સંત તુલ્ય સજ્જન નહિ, બ્રહ્મ તુલ્ય નહિ ભોગ;
ભક્તિ તુલ્ય ભુષણ નહિ, કામ તુલ્ય નહિ રોગ......૨૦૬
માન દીધે મહોવાય નહિ, અપમાને નહિ રોષ;
ભય લાલચ ભવમા નહિ સતમુગ સતોષ... .....૨૦૭
એક કનક ઓર કામની, દોનુ દુખકે મુલ;
ભુલાવે પરિબ્રહ્મકુ, લેજાવે જમપુર ૨૦૮
એક એક દીવસ જતા, આયુષ આવિ જાય;
તારે માટે મેત્રજી, મોત નહિ રોકાય ૨૦૯
મેધા, જીભ જલાયદે, જો, ન, જપેહરિ નામ,
જુઠા બોલી જીભકા, કયાહૈ મુખમે કામ,.........૨૧૦
વેદ વિધીના ભેદથી, અત વેદના થાય,
પ્રથમ પાપ સુઝે નહિ, પાછળથી પસ્તાય, ...૨૧૧
વેદ ધર્મનુ નામજો, વૈદિક તેનુ કામ
માદાનેં સાજા કરિ, પહોચાડે મુકામ; ૨૧૨
વેદ ધર્મ પાળ્યાથકી, સકળ વેદના, જાય,
વચન વૈદનાં પાળતા, જેમ રોગ રૂઝાય; .... .૨૧૩
ધારક, પાળક, પ્રેરક, પ્રભુજ સહુનો જાણ,
એને મુકિ અન્યના, મેધા મકર વખાણ;.........૨૧૪

માંગત મત ફીર મેઘજી, મુકદ્દર લીખ્યો ન જાય,
બીન માગે આઇ મીલે , માગત ફીરે બદલાય......૨૧૫
કલકત્તા કે કાશ્મીર, જાત્ર ચાહે જગમાર,
મુકદ્દરસે જાદા મીલે મેત્રા નહિ લગાર,... ....૨૧૬
મેરા મેરા કયા કરે, તનભી તેરા નાહિ,
સબ સાયબકા સમજ કે, ધીરજ ધરમનમાહિં;......૨૧૭
રામ ભજન કર રાતદી, મેઘામતકંર દેર,
લખ ચોરાસી રાત્રીમે, મનુષ્ય દેહ સવેર ૨૧૮
લખ ચોરાસી જન્મ લઇ, કીધા પાપ અમાપ,
તે નર તનથી છોડવા, જપો રામનો જાપ,.........૨૧૯
લખચોરાસી જન્મ લઇ, જોડયા પાપ અમાપ;
નર તનથી નહિ છોડીયે, (તો) કયારે થાશુ સાફ...૨૨૦
સિંહ સાપ ને સ્વાન થૈ, ખુબ કર્યા તે ખુન;
તે પાપોને માફવા, મચાવ્ય મેત્રા ધુન્ય... ....૨૨૧
મહેનત થકી મટે નહિં, મહાન પહાડ પાપ;
મેઘા માલીક જાપથી, પાપ કરિ દયે માફ ૨૨૨
રામ રટણુ છે રાતદી, મેઘા જે મુખ માંય;
તેના તન મધ્યે વસે, સકલ તિર્થ સમુદાય.........૨૨૩
મેઘા જે મુખ થાય છે, રામ નામનો જાપ;
તેના તનમાથી ખસે પાપ, શ્રાપ ત્રોતાપ... ....૨૨૪
રામ નામ રૂપ રત્નને, યત્ન કરિને રાખ્ય,
મહિમા મહાન મેત્રજી, શ્રુતિ પુરે છે સાખ્ય.........૨૨૫
રામ નામ સબસે બડા શ્રુતિ શાસ્ત્રકા સાર,
ઉનમેસે ઉપન ભયા, વેદબીજ એ મકાર..........૨૨૬

રામ નામ સમ મત્ર નહિ, નર તન સમ નહિ યંત્ર;
સદ્ગુરૂ સમ સાધક નહિ, સોપે શ્રીવર સ્વતત્ર....૨૨૭
આસન, મારા મૌત પીર, એક ન મારિ, આશ;
મેધા મોસમ મૂર્ખપર, કયુ રીઝે અવિનાશ.........૨૨૮
શ્રીમત ત્યા શ્રદ્ધા નહિ, શ્રદ્ધા તે ન શ્રીમત;
શ્રીમંત શ્રદ્ધા બેઉ જયા, તે જન સુભાગ્યવંત......૨૨૯
નહિ નારિસે દૌસ્તી, નહિ નફ્ટકા સગ;
ઇશક હરિકે ધ્યાનમેં, ઉનકું સદા ઉમગ ૨૩૦
કુસગથી કુમતિ મળે, સત્સગે શુભ સાન;
અત મતિ તેવિ ર્ગાત, કહે મેધજી માન...... .....૨૩૧
કુમતિથિ કુકર્મને, સુમતિથિ શુભ કામ;
કર્મ પ્રમાણે મેધજી, કાયા મળે મુકામ...........૨૩૨
અન્ન એવુ મન મેધજી, પાણી તેવાં પ્રાણ,
પ્રભુ પ્રસાદ વિના બીજુ, જમવાથી છે હાણ......૨૩૩
ભવસાગરમા મેધજી, માનવનુ તન વ્હાણ,
સ્મરણ સુખદા પવનને, સદ્ગુરૂ સમજ સુખાણ...૨૩૪
મેધા નરતન વ્હાણમા, સદ્ગુરૂ ગોત સુખાણ;
રામ નામના પવનથી, પાર પહોચશે વ્હાણ.........૨૩૫
દુનિયાં દે એક દેડિયા, ગાય બતાવે બોત;
મેધા માલીક બિન કહે, દેવે મુક્તિ સોત... ..૨૩૬
મેધા જગના માનવી, કદીક ધ્યે કઇ ચીજ;
ક્રોડ વાર તો કહિ વળે, ખુબ કરિને ખીજ.. .... .૨૩૭
જગપાત સમ જાણ્યો નહિ, મેધા મે દાતાર,

જમાડે જગને રાત દી, કહે નહિ કોઇ વાર.........૨૩૮
મરેલ પાછળ માનવી, કરે ખરખરો ખુબ;
મેધા રામ રટયા નહિ, તે, ખર, આબેહુબ.........૨૩૯
કોઇ મરે ત્યાં મેધજી, સહુ ખરખરે જાય;
ખરો અર્થ સાધ્યો નહિ, ખર, ખરોજ કહેવાય......૨૪૦
મરે મેધજી માનવી, કરે ખરખરો ગામ;
સાચો ગધ્ધો સમજવો, ભાવે ભજયા ન રામ......૨૪૧
મરે મેધજી તે પછી, કરે ખરખરો કોઇ;
તે, કરનારો, ખર, ખરો, મેધો, ખર, નહિ હોય...૨૪૨
કરે ખરાવી, ખર, ખરો. ખુબ પામીને ખેદ;
કહે મેધજી મર્મમાં, સમજો સાચો ભેદ...........૨૪૩
ક્રોડ ઉપાયો ચોપથી, કરે ભલે સહુ કોઇ;
રામ રટણ વિણ મેધજી, મુક્તિ કદી ન હોય......૨૪૪
દ્રઢતા વિણ દુઃખ ઉપજે, દ્રઢતાથી દુ.ખ દુર;
રામ નામ પર દ્રઢ રહિ, ભજ મેધા ભરપુર.. ..... ૨૪૫
પરમ પુરૂષ પ્રભુ એક છે, બીજુ અતે વ્યર્થ;
પ્રભુ અર્થે ઉદ્યમ કરો, તે સાચો પુરૂષાર્થ.........૨૪૬
મન બુદ્ધિનું છોકરૂં, બુદ્ધિ મનનિ માત,
મન બુદ્ધિથી મેળવિ, કરજે મેધા વાત...........૨૪૭
મન છે મેધા છોકરૂ, માગે હીત અહિત;
સમ્મતિ લે સદ્‌બુદ્ધિની, તજો તુરત વિપરિત.........૨૪૮
મેધા મન છે નિરબળુ, બુદ્ધિથી દે બોધ;
સમરિ સીતારામને, કત્યો તેનાં શોધ...............૨૪૯

કરે બાળહઠ મેધજી, બાળક મન તુજ પાસ;
સારૂં ચહે તો સોંપજે, નહિ તો થઇશ ન દાસ......૨૫૦
ક્ષણે રૂવે ક્ષણમાં હસે, ક્ષણમાં થાય ખુવાર;
મેધા મન છે છોકરૂં, વિફરે વારંવાર...............૨૫૧
ક્ષણે બડિ હીમ્મત ધરે, ક્ષણે બને બહુ રાક;
મેધા મનપર રાખજે, રામ નામનો આક.........૨૫૨
અંગ મધ્ય આત્મા પતિ, બુદ્ધિ તેનિ નાર;
મેધા મન છે છોકરૂં, તનમાં ધરસસાર.........૨૫૩
પાંચ ઇંદ્રિ તુજ પુત્રી છે, તેમાં મન છે મુખ્ય;
તે પ્રભુને પરણાવ્ય તો, મટે મેધજી દુઃખ... .....૨૫૪
રામ નામ મણી દીપથી, સુઝે સાર અસાર;
અંધારે અથડી મરે, દીવા વિણ સંસાર ૨૫૫
અખંડ દીવો રાખજે, રામ નામનો રોજ;
તેથી થાશે મેધજી, ખરા પથની ખોજ............૨૫૬
દીવા વિણુ દીસે નહિ, વસ્તુ ધર મોઝાર;
તેમ તત્વ છે હ્રયમાં, રામ નામ દીપ ધાર્ય..... . ૨૫૭
મેધા રામ હ્રય વસે, દીવો કરિને દેખ્ય;
રામ નામ લે રાત, દી, એને દીવો લેખ્ય... .....૨૫૮
હ્રદય રૂપી ધરમાં કરે, ઊંદર બહુ ઉતપાત;
માટે મેધા રાખજે, રામ દીવો દીન રાત.........૨૫૯
નામ થકી નામી મળે, આવિ ઊભે પાસ,
માટે દ્રઢ રહિ મેત્રજી, સમરો શ્વાસેશ્વાસ...........૨૬૦
રામ નામ રટવા થકી, રૂઝે રોગ અપાર;

જન્મ મરણ મેધા મટે, હટે તમામ વિકાર.........૨૬૧
પ્રેમીપાત્ર મળે પછી, શીદ કરો સકોચ;
આપો ઇશ્વિર નામથી, મળશે મેધા પહોંચ........૨૬૨
પ્રભુ અર્થે પૈ વાપરો, તો વધશે વિશેશ;
જેમ બીજ બોયા થકી, પામો ફળ હમેશ.........૨૬૩
પૂર્વે વાવ્યું પુન્યમાં, આવ્યો એનો થાલ;
આભમાં જે વાવસો, તે લણુશો એ-સાલ.........૨૬૪
અવધ, મથુરા, કાશી, ઔર, હૈ ચોથા, હરિદ્વાર;
કાંચી, ઉજ્જણુ, દ્વારકા, સપ્ત મોક્ષકા દ્વાર..........૨૬૫
મરાં મરાં કહેતાં થયા, મહાકવિ વાલ્મિીક;
રામ રાંમ કહેતા કવિ, કેમ ન હોય અધીક.......૨૬૬
કામ ભાવથી કૃમને, મળ્યા મેધજી રાંમ;
સાચે ભાવે સમરતાં, કેમ રિઝે નહિ શ્યામ..........૨૬૭
પારાધિ પામ્યો પ્રભુ, મરતા કહિ, હરાંમ;
સ્નેહે સમર્યે મેધજી, કેમ મળે નહિ, રામ..........૨૬૮
ધોકળધ ધણી નામથી, પાપી પામ્યા પાર;
માટે મેધા રાતદી, રામનામ ઉચ્ચાર્ય...............૨૬૯
લખચોરાસી રખડતા, આવ્યુ, માન્ય, વતન;
વતન, માંથી વિભુદ્વારમાં, જાવા કરો,જતન..........૨૭૦
વતન, આવી ભુલો પડે, પહોચે નહિ ભવપાર;
મેધા એવા મુરખને, વાર વાર ધિક્કાર..............૨૭૧
મારૂ મારૂ કહિ મરે, મેધા આ સસાર;
તારૂ તારૂ કહિ તરે, ભકતો ભવ જય પાર.........ર૭ર

પડછંદે પડઘો પડે, જેવો કરો અવાજ,
એમ પ્રશ્ન ફળ આપશે, કરશો જેવાં કાજ..........૨૭૩
મેઘો કહે મને તમે, પુછો પ્રભુની વાત;
પાપરૂપ પ્રપચની, છોડી ધ્યો પચાત ૨૭૪
પ્રગટે અંગ અનગ જબ, તબ ધર હરિકો ધ્યાન;
કર ચિંત્વન કિર્તારકો, હિર્દે રાખી જ્ઞાન............૨૭૫
ક્ષણુ ખુજલિ કે કારણે, જાત નર્કકે દ્વાર;
મેધા એસે મુર્ખકુ, વાર વાર ધિક્કાર...... ......૨૭૬
લોકો કન્યા કારણે, કરે જેટલી કુટય,
તેટલી કનૈયા કારણે, કર્ય તો જલ્દી છુટય. ૨૭૭
કાંમી કન્યા કારણે, જેટલા મળે ફજીત,
તેમ કનૈયા કારણે, કરતો તુ જમ ઝીત .... .૧૭૮
કન્યા કન્યા કયાકરે, કનૈયાસે કર પ્રેમ;
કન્યા ડાલે નર્કમે, કરે કનૈયા ક્ષેમ ૨૭૯
મેધા કન્યા મત જુવો' જુવો કનૈયા લાલ,
કૈક કનૈયે મોહિને, થયા મુલકમા ન્યાલ. ૨૮૦
જગજન કન્યા કારણે, કરે જેટલી ખોજ;
તેમ કનૈયા કારણે, કરતો મેધામોજ............. ..૨૮૧
સત ઔર સસારમે, જબ લગ મેધા પ્રીત;
તબ લગ તપત બુઝે નહિ,સતસગત કર નિત.......૨૮૨
મારૂ મારૂ કહિ મરે, મેધા મુરખ જન;
તારૂ તારૂં કહિ તરે, તેવાને છે ધન્ય...............૨૮૩
જેવા વિચાર મનવિશે, એવી મુખમાં વાણુ;

આહાર પ્રમાણે મેઘજી, ઓટકાર તું જાણુ............૨૮૪
ઓટકાર આવે મુખે, જેવો કરિયે આહાર;
તેમ સુણે જેવું શ્રવણ, તેવા થાય વિચાર.........૨૮૫
પ્રભુ પ્રેમવિણ પ્રેમસ્થળ, જાશે સહુ સુકાય;
માટે મેઘા મુળથી, પકડ પ્રભુના પાય.............૨૮૬
મેઘા મુરખ માનવી, ખાડે થાય ખુવાર;
ભકતો ભગ્તતમાં ભમિ, માણે મોજ અપાર.........૨૮૭
વેશ્યા વાઘણથી બુરિ, વાઘણ વિખે અંગ;
મેઘા વેશ્યા વળગતા, કોટિ સુકૃત ભગ.............૨૮૮
છેડો કરમા રાખિને, છુટ મુકે કીર્તાર;
મેઘા જેવું કૃત કરો, તેવું ફળ તૈયાર...............૨૮૯
કીરતારિનો કાયદો, ગીતા ગુણ ભંડાર;
મેઘા વાચ વિવેકથી, વિચાર્ય વારવાર.............૨૯૦
સગો સર્વનો શ્રીપતિ, સર્વ રિતથી થાય;
વિચાર કર વિવેકથી, તો સાચુ સમજાય.........૨૯૧
હુ, હુ, મેઘા મત કરો, હુ,માં પણ હરિ તુ;
જીવ, દેહ, ને, જગપતિ, ત્રણ મળીને, તું ૨૯૨
મેઘા મદીર જાણવુ, ઊર ઉપાસક રામ;
જે ઉર રામ લહે નહિ, તે તન નર્કનું ઠામ..........૨૯૩
યહ તન હરિમદીર હૈ, જો હિર્દે હૈ રામ;
નહિંતર યહ તન મેઘજી, ઘોર નર્કકો ઠામ.........૨૯૪
જ્ઞાન સત્વથી સાપડે, કર્મ રજોથી થાય;
તમો ગુણથી મેવજી, મુઢ યોનિમાં જાય............૨૯૫

સત્વ ગુણી ઊચા ચડે, રાજસ રહે જગમાંય;
તમો ગુણી તો મેધજી, નિચિ ગતિયે જાય.........૨૯૬
મેધા મુક્તિ માર્ગનાં, દ્વાર બતાવુ ચાર;
સતસગત સતોષ ને શમ ઉર શુભ વિચાર.......૨૯૭
કામ ક્રોધ મદ લોભ એ, ચાર નર્કનાં દ્વાર;
તેથી બચવા મેધજી, સમર્યા કર કિર્તાર ૨૯૮
પડછાયો ને પીડ તેમ, જીવ અને જગરાય;
મેધા મન નિર્મળ થયે, જુદો નહી જણાય.........૨૯૯
આત્મવિદ્યા ઉપજી, થઈ અવિદ્યા નાસ;
તે જન મેધા મુક્ત છે, પુરા કરેછે સ્વાસ.........૩૦૦

દશક (૩)જુ (૧૦) મણિનો થોક.

(૨૧) વ્યભિચાર, તજવાવિશે—(છપ્પા)

સુણો સહુ નરનાર વ્યભિચાર નહિ કરજો,
જાગે જુલ્મી કામ રામ તો નિત્ય સમરજો;
વસવુ નહિ એકાંત ચિત્ત શાંત નહિં જેનુ,
ધસવુ ધર્મી પાસ હરીજન હોય મજેનુ;
કામી ક્રૂર કૃતિથકી કષ્ટ કુટાઈ જાયછે,
શાણા રાણા શેઠિયા રંક રખડતા! થાયછે;
મેધાનો મન માનજો સાચો સહુ સુબોધ,
કુટાય મરવુ હોય તો કરો કામને ક્રોધ.

(૨૨) ચતુરને ચેતવણી વિષે—(છપ્પા)

દેખ દેખ દીલદાર યારસે પ્યાર ન કીજે,
રિજે રંડીસે દુર રામરસ રસબસ પીજે;
બડો વિષય વ્યભિચાર નારસે નેન જુડાવે,
ઝીકે નર્ક મુઝાર રામકો નામ છુડાવે;
ચીંત્વન જબ મન હોય તબહિતે ઝેર ચડાવે,
પાપકો કરે પ્રભાવ પુન્યકી પોઠ પડાવે,
ઐસે સુખમેં સાલ્હૈ સબિસુદાર જાનિયે,
માતર હૈ હસ ખેલકે વિષય વેલ વો માનિયે.

(૨૩) નર નારિના દેહોમાં બિભસ્તતાવિષેં--(મનહરછંદ)

મુરખ શુ મોહિ રહ્યો પરપ્રિયા તન ભણી;
અશુચિ અપવિત્ર એ કાયા છે રૂધિર તણી;
મળમૂત્ર હાડ ચામથી મઢિને ખોખુ કર્યું,
એકે નથી સાર–છે અપાર એમા દુખ ભર્યું;
ઉપરનો રગ જોઇ અગમા તે મોહ કર્યો,
અદર તો નરક નો ખજાનો છે ખરેખરો;
નરક પેશાબ તણી કુડીયોમાં મોહિ રહ્યો,
માટે મેઘજી કહે એ જીવ નર્ક માંહે ગયો.

(૨૪) સ્ત્રીપુરૂષના તનનું વર્ણન--(મનહરછંદ)

નર નારિના તનમા રૂવે રૂવે રોગ ભર્યો,
ભુજાથી ભેટિને શુ ભેળા લેટિ સભોગ કર્યો;
ચક્ષુમા ચીપડા ભર્યા નાસિકામા ભર્યુ લીંટ,
થુક મુખ માહિ બળખાથી આવે બડ છીટ;
કમ્મરની નીચે ગુમુતરનો કોઠાર છે,

ધિક, ધિક, ધિક, કામી તેનેજ જોનારછે;
તેનું ધ્યાન ધરે નિતે તેને ચહે સદા ચિત્તે,
તેમાં સહુ કાળ વિતે કહો, તરે કેવિ રિતે
મેઘામુક્તિ મેળવવા માલિકને યાદ કરો,
જાજી જુક્તિ જગજન તણી મનમા ન ધરો.

(૨૫) પોતાની-તરીયા (સ્ત્રી) વિષે—(મનહરછંદ)

સસારેથી તારે તો તરીયા સાચી જાણજે,
ન તારે તેને તરિયો તાવનું પીછાણજે,
તાવ આવે તરિયો તો મુખ કાળુ થાયછે,
તેવિ તરીયા ના સબંધે ચ્હેરો સુકાયછે;
તરીઆ ઝાટક કાઢે એવિ તરીયા અનેક,
તરણ તારણ તરીયા લાખો નારિમા એક;
તરિયાથી તરિ ગયા અંગદ તુલસી સુર,
તરિયાથી મરિ ગયા મોટા હાકમ હજુર;
અરથ તરીયાના બહુ ઘણા ગણાયછે,
તારે તે તરિયા-તરિયા તાવે હણાયછે;
મેઘજી કહે ન તરિયાનુ મારે કામછે,
તરિયાથી ઉગરીયા તારનારો રામછે,

(૨૬) ઈંદ્રિ નિગ્રહ કરનારને સુચના—(મનહરછં.)

ઘ્રતનુ ઠરેલ ઠામ અગીઠિથિ તે તમામ,
ઓગળિને એનિ મેળે જેમ ઝાળ થાયછે;
તેમ નારિ અગરૂપી સગરૂપી અગીઠિથી,
એની મેળે કામ ઓગળિને ઉભરાય છે;
કામથી વિરામ પામવાને આઠુ જામ,

રામ નામ મુખે જપવું એ ઉત્તમ ઉપાય છે;
એના વિના કોઇ રિતે કામ રોગ કોઇ ઝીતે,
થયુ ન હજી ને તેવુ થવુ ન જણાય છે;
માટે કહે મેઘજી એ ઉત્તમ ઉપાય તજી,
અન્ય ઉદ્યમોથી થીર મન નવ થાય છે;
થીર મન રાખવાને અસગ કે સત્સંગ,
અનગ ને ઝીતવાનો એ શુભ ઉપાય છે.

(૨૭) સત્યકાર્ય કરવા વિષે-(મનહર છંદ)

ખરૂં કાર્ય મુકિને શુ ખોટામાં તુ ખુચી રહ્યો,
આત્માતણુ હિત તુ વિચારિ લે ચતુર નર;
દેહ છે ઉતારો સહુ સાથ છે ધુતારો,
તારો હિત કરતા હરિ છે તેને નિત યાદ કર;
દુખે માયા મેળવાય જાળવતા જીવ જાય,
જાતા અતિ દુ:ખ થાય તેમાં આસ્થા ન કર;
આસ્થાનુ ઉત્તમ સ્થાન છે શ્રીપતિ તણુ ધ્યાન,
તેમા બનિ એક તાન તૃષ્ણાને તુ દુર કર;
ખરૂ નથી આહિ ઘર દુનીયા છે દુ:ખકર,
જરૂર જવુ છે મરિ મુકિ ધન માલને;
પ્રભુપદે પ્રિત ધરિ રાગ દ્વેશ દુર કરિ,
મેઘજી ભજી લે હરિ તજીને જંજાલને.

(૨૮) વિશ્વાસ વિષે-(મનહર છંદ)

કંગલા ને કયાથી કંચન તણુ પાત્ર જડે,
તો તે ગણે પિળું રૂડું પિતળનુ ઠામ છે;
ઠિક ભલા ભીખ માગવા થશે એમાં હે મુને,

એમ રિક્ત બુદ્ધિને મન રામનુ નામ છે;
કંઇક આપો એમ કહી કંચન પાત્રને ગ્રહિ,
કંગલુ જેનિ તેની આગળ કર ધરે છે;
એમ હરિની અરચા હાથ આવ્યા છતાં,
પુજારિ પોષણુ માટે બીજા પાસે કરગરેછે;
જેમ છત્રપતિને છોડિને રાણી,
ભીખ માગવા ભુંડા લક્ષણે પ્રજાપાસે કર ધરેછે;
તેમ કોટિબ્રહ્માંડના પતિની પુજા તજીને,
પાજી પુજારિ બીજાની પાસે કરગરેછે;
એવો મેઘજી ન બન્ય જીવન છે ધન્ય,
ધણી શ્રી દ્વારિકાંનાથજીનો માથે મોટો હાથ છે;
તું છે તેનો બાળ તે છે જગતનો પ્રતિપાળ,
ગોવિંદને ગાળ ન બેસાડ તુ સનાથ છે.

(૨૯) પ્રભુ શ્રીના ધ્યાન વિષે-(મનહર છંદ)

સદ્‌ગુરૂ સંગરૂપી ગંગમાંથી નીરરૂપી,
સદ્‌બોધતણુ મન માટ ભાવે ભર તું;
મેઘજી કહે શ્રીગુરૂ નૃસિંહ કૃપાથી,
નરસિંહ સમ બની અડચણુથી ન ડરતુ
ઝાડરૂપી જગપતિના પાદરૂપી થડમા,
મનરૂપી માટલિથી સેવા વારિ સીચ તું;
જગ વિષયને વિષ તુલ્ય ગણિને ધણીનુ,
ધ્યાન ધારિ તારિ બાહ્ય ચક્ષુઓને વીચ તુ;
આપો આપ તાપ તારો એની મેળે ઓલવાશે,

શિતળતા રૂપ છાય શિરપર ચડશે;
ત્વરાથિ સ્મરણુ કર ફળની ધીરજ ધર,
મધુર બની પાકિને અધરથી પડશે,

(૩૦) દવા તથા દુવા (આશીશ) વિષે—(મનહરછંદ)

દામ દઇને દવાની બાટલિયો બહુ પીએ,
પણ લીએ નહિં દુવા દુખી દીન જનની;
કઇકની કદુવા લઇ દવા ખાય દસવાર,
તેથી પિડા મટે નહિ મહાવ્યાધિ મનની;
મુકિ દવા જોવ તેવિ સધ્ય લે તુ સત સેવે,
હાય ઓય મુાક દે મુરખ હવે ધનની,
તન મન ધન જીવન પ્રભુને ભેટ કરિ,
મેઘજી કહે લે મજા પ્રભુના ભજનની,

(દોહા) શતક. (૪)થું (૧૦૦) મોતિની, સેર

આશા તૃષ્ણા ઉઠ ગઇ, સ્થીર પ્રભુમે મન;
જીવન મુક્ત જાનીએ, મેઘા વોહિ જન............૩૦૧
ગુજરાતિ ત્રીજી તણો, મેઘાને અભ્યાસ;
છતાં પ્રભુનિ સ્હાયથી, કર્યો પ્રભુયે પાસ.........૩૦૨
વિક્રમસવત્ ઓગણી, સોને ત્રેસઠ સાલ;
અષાઢની વદ એકમે, મેઘો થયો નિહાલ............૩૦૩
દસ વાગે રાત્રી સમે, ઉતમ અસાડ માસ;
મેઘાને મન તે સમે, થયો ભક્તિને ભાસ..........૩૦૪

રામ નામ નીજ મંત્રહૈ, સકલ સાસ્ત્રકો ભેદ,
આધે નામ ગુનકા તરી, કહા પઢ ગઇતિ વેદ......૩૦૫
ઉલટિ રૂપ સંસારને, ફરિ ન આરો ગાય;
ભગવત રૂપ ભોજનાવનાં, મેઘા ભુખીકાય..........૩૦૬
સ્વરૂપ સ્વાદ ચખાડીગ્યા, શ્રીવર મનહરનાર;
એનાવિના હવે મુને, રૂચેનહીં લગાર..............૩૦૭
પ્રેમપિપાશક પત્રીકા, લખુ લથડતે હાથ,
પ્યાસ પ્રભુ દર્શન તણી, કયાય મળે રઘુનાથ.........૩૦૮
કળિયુગનાછે કુંવરી, તમાકુ તનૂ હણનાર;
તેને પરણ્યો પ્રેમથી, મેઘા મુઢ અપાર..............૩૦૯
બજર નજર જગમા કરે, વરે મુજને કોય,
તેને નાખુ નર્કમા, કોટિકલ્પ તક રોય.. ....૩૧૦
તન મન ધન આપી અને, તુચ્છ તમાકુ ખાય;
તેના સમાન મેઘજી, મુર્ખ કોણ કહેવાય..............૩૧૧
તમાકુને તાબે થયા, મેઘા જે નરનાર;
તે નર્કે નક્કી જશે, ખાશે જમના માર............૩૧૨
કળિયુગની કુંવરી બજર, નજ કરે ચૌપાસ;
આવો મારિ ઝપટમા, કાઢુ સત્યા નાસ.............૩૧૩
બજર જબ્બર, વેશ્યા વસી, મુખ મુખ કરિ મુકામ;
ખાય પીયે સુંઘે સહુ, મેઘા મુર્ખ તમામ ૩૧૪
ચા, સુકકે, મધુપાન, ને, ગાજો, ભાગ, અફીણ;
વ્યસન કરે જે મેઘજી, તે મુરખ મતિ હિણ ...૩૧૫
દુર વ્યસનો વળગ્યા પછી, દુર દુખથી થાય;

માટે મેધા મુળથી, ચેત ચોટિ નવ જાય...............૩૧૬
જગજન જીવવાનું શીખ્યા, મરતુ શીખ્યા ન કોય;
મરવું શીખ્યા મેધજી, તે ફરિ મુવા ન કોય.......૩૧૭
ગુરૂ જગત જલ્દી બને, શિષ્ય જવલેં કોય;
શિષ્ય બનીજા મેધજી, તો ભવ ભવ નહિ હોય....૩૧૮
બોધક બહુછે જગતમાં, શોધક સુરવિર કોક;
તરવા તત્પર કોકને, બુડવા થોકે થોક.............૩૧૯
ભજન પુજન ભોજન કરે, નાય ખાય ને ગાય;
તે મનુષ્યછે મેધજી, અન્ય પશુ કહેવાય.............૩૨૦
ગંગા ગોમય, ગોમતી, ગયા, ગોકુલ ગોવિંદ;
ગીતા, ગોપી, નામઅષ્ટ, જપતાં તજીને નીંદ.......૩૨૧
અષ્ટનામના જપથકી, કષ્ટ ટકે નહિં કોય;
નષ્ટ થાય નબળાં નશિબ, મેધા મુક્તિ હોય.........૩૨૨
જઠરામાં જણે તુને, આપ્યો પૈનો અહાર;
તે ભુખેં કેમ મારશે, મેધા ભજવાં બહાર..........૩૨૩
બળતી જઠરા અગ્નીમાં, કીધી જેણે સ્હાય;
તે મેધા કયમ ભુલશે, ભજતાં શ્રીરઘુરાય..........૩૨૪
ચળ,અચળ, સુર, અસુર, નર, સબહૈજીનકા દાસ;
ઐસો શ્રીહરિ છોડિકે, મત કર કોઇકી આસ.......૩૨૫
સ્વલ્પ સ્વપ્ન સંસારમાં, શ્રીહરિ સ્મરણુ સાર;
ભજી ભગવતનાં નામને, જા મેધાભવપાર.........૩૨૬
કદી ક્ષુધા પીડે નહી, કદી નડે નહી ઊંધ;
કોઇ કષ્ટ પીડે નહીં, એવો બ્રહ્મ સબંધ.........

સ્વલ્પ સુખ સસારનું, કોટિ કલ્પ કલ્પાંત;
માટે મેધા મન મુખે, રામ રટિ થા શાંત.........૩૨૮
મેધા જગકી કયા કહુ, સબી રીત વિપરીત;
નિચકી નીત ચાહત કરે, કરે ન હરિસે પ્રીત......૩૨૯
મેધો મન વિસ્મય થયો, જોઇ જગતનો ખેલ;
કઠણુ કર્મ સહુકો કરે, સ્મરે નહિ હરિ સેલ......૩૩૦
મેધો મન વિસ્મય થયો, જોઈ જગતની ટેવ;
માને નહિ મહાદેવને, કરે નીચની સેવ............૩૩૧
રટે રામકુ પ્રેમસેં, વો હૈ હર કી રીત;
નીદે સ્માર્ત સીતાપતી, વહ કૈસા વિપરિત ૩૩૨
હર, હમેશ હરિકુ જપે, હૈ હરિકા હર દાસ;
ઉનકી જો નીદા કરે, વાકુ જમ દે ત્રાસ..........૩૩૩
સીધુ રૂપ સસારમા, જાળ રૂપ જંજાળ,
મછ રૂપ મેધા માનવી, મોતરૂપ મછીયાર.........૩૩૪
માનો કે માનો નહિ, મેધાની કોઇ વાત;
તો પણ દોહા કહિશ હું, સુદર સુબોધ સાથ.........૩૩૫
તન મદ, ધન મદ, રાજ્ય મદ, જન, જાતિ, મદ, પાંચ;
એવા મદાંધ મેધજી, સહે નર્કની આચ............૩૩૬
પુર્વે પુન્ય કર્યા થકી, થયા, આ, ભવે, શેઠ,
આ-ભવ-પુન્ય નહિ કરો, (તો) કરશો, પરભવ, વેઠ. ૩૩૭
મન સુધર્યા વિણુ મેધજી, મળે ન સાચું સુખ;
માટે મન સુધારવા, મચ્યા રહો અભિમુખ.........૩૩૮
મન સુધર્યા સમ મેધજી, નહિ કોઇ લાભ મહાંન;

મન બગડયા સમ શ્રૃષ્ટિમાં, નથી બીજું નુકશાંન......૩૩૯
મન સુધારક ઔષધિ, કહે મેઘો સુણ કાન;
સત્સંગત શુદ્ધ અહારને, હમેશ હરિગુણ ગાન......૩૪૦

તન સુધર્યાથી શું વળે, મનની કર તજવિજ;
મન સુધર્યે તન સુધરશે, મન છે તનનું બીજ......૩૪૧
તન સુધારવા શું મડયો, મન સુધારવા શીખ્ય;
મન સુધરે તો મેઘજી, મટે માગવી ભીખ ૩૪૨

તન પુષ્ટિની તો દવા, લ્યે છે લાખો લોક;
મન પુષ્ટિની મેઘજી, દવા લીયે છે કોક...........૩૪૩
ચારે વેદ ભણી વળો, પઢો પુરાણ અઢાર;
મન નિર્મળ વિણ મેઘજી, થાય નહિ ઉદ્ધાર ૩૪૪
કૃષ્ણ કૃપા વિણ મેઘજી, મન નિર્મળ નહિ થાય;
માટે રામ રીઝાવવા, કરજે રોજ ઉપાય ૩૪૫

મનને મલીન રાખીને, તનશણગારે લોક:
ઉપરથી અચ્છું કરે, ભીતર ભુખ અથાક.........૩૪૬
શરિરને શણગારિને, ફરે ભલે સંસાર,
મેઘા મન શણગારીને મેળવજે કિરતાર... . ...૩૪૭
મેઘા મન શણગાર છે, ક્ષમા શીલ સંતોષ;
તે શણગાર ધર્યા થકી, જાય જન્મના દોષ ૩૪૮

સારાં માઠા શરિતો, આખર જાય વિખાય,
મન એનુએ મેઘજી, સાથે બધેય જાય...........૪૪૯
મન એનુએ મેઘજી, સૌ ભવ આવે કામ,
માટે તે સુધારવા, ધરજે સાચી હામ...... ....૩૫૦

મન સુધારવા મેઘજી, મદત્ હરિની માગ્ય,
હોશ રાખીને તનતણી, ત્રેવડ ને તુ ત્યાગ્ય.... . ૩૫૧
શોભા સાથ સુબોધના, દોહા વાચો દોસ્ત,
વાચીને વર્તન કર્યે, ભવભય અરત સમસ્ત ૩૫૨
શુ શુ વાચી વિચારિયે, પુસ્તકનો નથી પાર,
તત્વ ત્રીલોકે મેઘજી, રામનામ છે સાર ૩૫૩
એલેલ બી. બી એ બનો, તોપણ માથે મોત,
મોત ઝીંતવા મેઘજી, સાચી વિદ્યા ગોત ૩૫૪
ઉર્દુ, ગુર્જર, ફારસી, સસ્કૃત, શાસ્ત્રી, જાણ્ય,
બ્રહ્મ વિદ્યા વિણુ મેઘજી, સાચુ સુખ નહિ માણ્ય ૩૫૫
સાક્ષર પડિત કે કવિ, નથિ હુ વિદ્યાવાન,
એમ સમજીને સજ્જનો દોષ ન લેશો ધ્યાન. ૩૫૬
દેવમદીરે પેસતા, દુર કરો પચાત,
પ્રીત સહિત શુભ રીતથી, કરો પ્રભુની વાત . ..૩૫૭
પિછે પિછે કયા કહતહો, પલકી નહી પ્રતિત,
માનવ તનકુ મેવજી, વૃથા ન કરો વ્યતિત .. .. .૩૫૮
મન સમાન શત્રુ નહિ, મનસમાન નહિ મીત્ર,
મન એનુ એ મેવજી, કરે અનેક ચરિત્ર... ....૩૫૯
બગડયુ મન દુષ્મન ગણો, સુધર્યુ તો મનમીત્ર,
રામાથી મન મલીનને, રામથી પરમ પવિત્ર ૩૬૦
રાંમામા મન રોકવે, બને મલીન મહાન;
રામ ચરણમાં રોકવે, થાશે રામ સમાન ૩૬૧
મનઉપર મેવા ચડે, સગ પ્રમાણે રગ,

માટે કુસંગથી બચિ, સદાય કર સતસંગ...........૩૬૨
ધર્મ અર્થ ને કામની, મુકય મેઘજી આશ;
રાખ્ય આશ અવિનાશની, મળે આશ ત્યા વાસ...૩૬૩
ચાર દોરીથી મેઘજી, જકડાયુ છે જગ્ત;
ત્રણ દોરીને ત્રોડિને, ચહે ચોથિ તે ભક્ત..... .. ૩૬૪
ધર્મ અર્થ ને કામની દોરિને કર દુર;
મોક્ષ દોરિથિ મેઘજી, પહોચો હરિ હજુર............૩૬૫
ધર્મ અર્થને કામની, આશારૂપી દોર,
તેને તજી જા મેઘજી, મોક્ષ દોરિની કોર.. .... ૩૬૬
મોક્ષ દોરને દ્રઢ કરિ, ત્રણે દોરિને ત્રોડય;
મમત છોડિને મેત્રજી, રામ ચરણ મન જોડય ..૩૬૭
ત્રણ દોરિ દુખરૂપ છે, ચોથી સુખનુ મુળ,
ધર્મ અર્થને કામથી, મરણ જનમના શુળ........૩૬૮
મોક્ષ દેરિ ચોથિ ચહે, એજ ચતુર કહેવાય,
ધર્મ અર્થને કામમા, અનેક જન અટવાય ૩૬૯
ચાર દોરિથી મેત્રજી, બધાયુ છે મન,
ત્રણ દોરીને ત્રોડિને કરિલે હરિભજન ૩૭૦
અવલબન વિણ કઠિણ છે, થવો આશનો નાશ,
માટે રામ મળ્યાતણી, રાખ્ય મેઘજી આશ . ..૩૭૧
તૃષ્ણાસમાન શ્રેષ્ટમા, કોઇ નથિ સતાપ,
મેઘા મન સતોષવિણુ, અન્ય ન સુખ અમાપ .. . ૩૭૨
સત ઉરે સતોષને, અસત ઉર અફશોસ,
સત વિષય ચિત્વન કરે, તો મેઘા મહાદોષ .. ૩૭૩

સંતનું ધન સંતોષને, અસંતનું ધન અન્ય;
મેઘા તૃષ્ણા ત્યાગીને, પ્રભુ ભજે તે ધન્ય........૩૭૪
વેસ ત્યાગવે શુ વળ્યુ, મેઘા મમતા ત્યાગ્ય;
તમામ તૃષ્ણા ટાળીને, ભક્તિ કરવા લાગ્ય ૩૭૫
સામન બદલ્યે મેવજી, બને નહિ કોય સિદ્ધ,
મમત મરે તૃષ્ણા ટળે, તરે તે જગ્ત પ્રાસદ્ધ .. . ૨૭૬
જેમ વિષયથી વાળશો, તેમ થશે મન શાંત;
જેમ વિષયમા વાળશો, તેમ થશે મન ભ્રાન, ...૩૭૭
આશાને અવકાશજો, દઇશ મેત્રજી લેશ,
તો તુજને તે નચવશે, નિત્ય કરાવિ કલેશ ૩૭૮
આશા નહિ તૃષ્ણા નહિ, નહિ કિસિકી પરવાહ,
મેત્રા વોહિ મહાત્મા, હૈ શાહનકો શાહ ૩૭૯
ગળા સુધિ લાગે ગળ્યુ, પછી તો પેટ ભરાય;
જે જમીએ તે ઠીક છે, સ્વાદે શિદ લલચાય ૩૮૦
મોક્ષ માર્ગમાં વિચરતાં, સગા સમ્બધી રૂપ,
બાધી નાખે મેઘજી, મહનર્કને કુપ ૩૮૧
મેત્રા મત કર જગતમા, ઓળ-ખાણુ તુ અલ્પ,
ઓળ-ખાણુમા આથડયો, કોટિ કોટિ કલ્પ . .. ૩૮૨
ઓળખાણ તજ અન્યની, ઓળખ આતમરામ;
મેઘા માની ઓળમા, વિટાવુ શુ કામ ૩૮૩
એક ઓળની ખાણુથી, મેઘો હાર્યો હામ;
ઓળખાણુ કરવા ચહે, જગજન ઠામોઠામ ૩૮૪
મૃગ બચ્ચાની મમતથી, ભરત ભમ્યા ભવ ત્રણુ;

માનવનું શુ મેઘજી, ઓળખાણ જણુજણુ.........૩૮૫
ઓળખાણુ તે ઓળની, દુ ખદા દારૂણુ ખાણુ;
મેઘા મુરખ માનવિ, સમજે તેને લ્હાણુ. ૩૮૬
પ્રભુ પેમવિણુ પ્રેમસ્થળ, જાશે સહુ સુકાય,
માટે મેઘા મુળથી, પકડ પ્રભુના પાય...... .....૩૮૭
ધ્રુવપદ અજપદ ઇદ્રપ્રદ, ચૌદ ભુવનકો રાજ,
મેઘા મુજકુ મત મીલો મીલીયો સત સમાજ......૩૮૮
ધ્રુવપદ અજપદ ઇદ્રપદ, ચૌદ ભુવનના કોસ;
તેથી તૃષ્ણા ના મટે, મટે મળ્યે સતોષ ૩૮૯
ધ્રુવપદ અજપદ ઇદ્રપદ, પામ્યે પણુ નહી સુખ;
સુખ સાચુ સત્સગમા, મળે શ્રીવર સનમુખ ૩૯૦
પ્રેમી આ પૃથ્વી વીષે, નહિ કોઇ પૃથુ સમાન;
હરિરસ પીવા જેમણે, માગ્યા હજાર કાન ૩૯૧
સબી જગ્ન મેરાગુરૂ, મે હુ સબકા દાસ,
મેઘાકુ ગુરૂ મત કહો, હોતા અતિ ઉદાસ.. ...૩૯૨
સારગ્રાહિ તે સત છે, અસાર ગ્રાહિ અસત,
મલાક ભજીયે મેઘજી, તજીયે તૃષ્ણા તન.. .. ...૩૯૩
મેઘા મન નક્કી સમજ, જેવો હોય સ્વભાવ,
મુવાપછી બીજે ભવે, તેવા સ્થળમા જાવ. ૩૯૪
જબ સદ્દગુરૂ કરૂણા કરે, તબ હિર્દે રહે આઇ,
સત્ય અસત્ય મેઘજી, તબ સત્વર સમુઝાય..... ...૩૯૫
કટુવચન કહે કોઇતો, સાખો સમતા સાથ,
મેઘા વિઘ્ન વરોટતા, મળે વિશ્વનો નાથ.. ......૩૯૬

લઘુતા વિણુ પ્રભુતા નહિં, દુ ખ વિના નહિં સુખ;
કસણી વિણુ કંચન નહિં, કહે મેઘજી મુખ.. ...૩૯૭
મેઘ ગર્જતા મેઘજી, મરે કેશરિ જેમ;
રામનામ હરિ ગુણુ સુણ્યે, બળે પાપ સહુ તેમ...૩૯૮
મેઘ ગર્જના સાભળી સિંઘ પછાડે શીશ,
તેમ કુવાક્ય સુણ્યા થકી મતકર મેઘારિશ........ ૩૯૯
મેઘ ગર્જતા મેઘજી, મરે કેશરિ જેમ;
દુર્જન વચન શ્રવણુ થતા, બળે મુર્ખજન તેમ......૪૦૦

દશક (૪) થું (૧૦) મણિનો થોક.

(૩૧) ધર્મના ઝગડા તજવા વિષે—(મનહરછંદ.)

મુકી મત્ મતાતરો, પ્રભુપ્રીત પુરિકરો;
ધરો હામ ધરમની, પ્રેમે ચિત્ત પ્રોઇને.
જેને જે ગમે તે સેવો, સદારાખી શુચિહેવા;
નામનો અનેક એકઇશ જગમાજ છે.
શ્હેર એક જુદી જુદી સડકે જવાય જેમ;
તેમ ધણી એક પણુ ધરમ અનેક છે,
માટે મન ચુકી જાપ મુકી જગડા ન કરો.
મેઘા મનવાણી કર્મ થકી ધર્મ હામ ધરો;

(૩૨) રામ નામ વિષે—(મનહરછંદ.)

રામ રામ કરિ જશે તે જરૂર તરિ જશે,
ઠીક ઠામે ઠરિ જશે પાછો પડશે નહિ;
વેદ પોથિ ને પુરાણુ કરેછે તેના વખાણુ,
શેષને મહેશ શારદાએ કરેછે સહિ;
ઇતત્વ ઉત્તમ તજી વિશ્વાસ કરે ન હજી,

મેઘજી કહે જરૂર જમપુર જાય તે;
મરે અવતરે અથડાય એમ ઉંધી મતેં,
કોટિ કષ્ટ સહિ સહિ પાપી પાછા થાયછે;

(૩૩) ક્રોધ તજવા વિષેં—(મનહરછંદ.)

મેધા મનધીર ધરિ મુખસે ભજીલે હરિ,
જાના હૈ જરૂર મરિ એક દીન આપકાં,
વિચારિ વિચારિ કે વચનકો ઉચ્ચાર કર,
જાન સબ જગત જરૂર જગ બાપકો,
કબહુ કોઇકકો તુ દીલ્લ નદૃભાવ ભાઇ.
આપકે આતમ સમ સબહિકો જાંનીએ;
સીતારામ સીતારામ સદાહિ રટણ કરિ,
કબહુક કોઈ પર ક્રોધ નહિ આનીએ.

(૩૪) દુરિજન સ્વભાવ વિષેં—(મનહરછંદ.)

દુરિજન કોઇમાં ન દોષ કાઢયા વિના રહે,
લાજ વાળા પુરૂષને જડ જેવો કહેછે;
વ્રતમા રૂચી વાળાને દંભી દીલ માહી લહે,
પવિત્ર પુરૂષને તે ધુર્ત જન કહેછે;
શુરને નિર્દય, સરલને બેવકુફ કહે,
પ્રીય બોલનારને તે દીન જન કહેછે;
બોલવામા ચતુરને બહુબોલો એમ કહે,
તેજસ્વીને ગર્વિષ્ટ એ દુરિજન કહેછે;
ઠરેલાને અશક્ત, ભક્તને એ ભીખારિ કહે,
કોઇ ગુણવાનને ન દોષ વિના દેખેછે;
માટે મેઘજી દુરિજનની નીંદાથી ન ડરિ,
શ્રીહરિને સ્નેહેં ભજો એમ આજે કહેછે;

(૩૫) સારાં કામ જલ્દી કરવા વિષે—'મનહરછંદ.)

લોકો કહે સારા કામ આડાં સો વિઘન પણ,
સમજીને કરે તેને કાંઇ નવ નડેછે,
સામટાની સલાહ લઇ સારૂ કાર્ય કરે તેને,
વચમા વિઘન કાઇક પણ આવી પડેછે;
સારૂ કાર્ય કરવામા કોઇની સલાહ નલ્યેને,
સહસા ત્વરાથિ કરે તો તે પાર પડેછે,
જુદા જુદાં જનને જઇને પુછવાથી,
જુદા જુદા મત મતાંતરે વિઘ્ન તેમાં પડેછે;
ચોરિ છિનાળિકે ખુન કરેછે હરામખોર,
કોઇની સલાહ નલેતાં સહસા તે ધાયછે;
તો તેનુ કાર્ય તે વિનાં વિઘન સફળથાય,
સહુને સલાહ પુછે તો સિદ્ધ તે ન થાયછે,
આમ સમજીને શુભ કામની સલાહ ન પુછ,
અશુભ કામની સલાહ અનેક ને પુછીએ,
જેથી માહા કામમા વિઘ્ન પડે મેઘજીતો,
સારા કામમાં સહસા કરિ ઝટ ખુચિએ;

(૩૬) સત્સંગ તથા કુસંગ વિષે—(મનહરછંદ.)

જેમ ક્ષીર ભોજનમાં શરકરા નાખવાથી,
સુંદર મધુરતા મીઠીમીઠી જણાયછે;
તેમ અધિકારિ ઉર સતસંગને સેવેતો,
દીન પ્રતિ દીન તેની સ્થીતિ સારિ થાયછે;
પણ ક્ષીર ભોજનમાં ક્ષાર રસ રેડવાથી,

દુધફાટિ ફોદા થઇને બગડી જાય છે;
તેમ, જપ, તપ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ, ને, યોગ,
તેમાં કુસ ગ ભળ્યે પાછુ પડી જવાય છે,
એમ સમજીને દુધપાકરૂપી દીલ વિશે,
કુસ ગરૂપી લુણને કણ નહિ નાખજો,
દીલરૂપી દુધપાકમા, સાકરરૂપ સત, સ ગ,
મેળવિ મેધા મધુર કરી ચાખજો.

(૩૭) વિષયમાં આશક્ત વિષે-(મનહર છંદ.)

અ ગ અલ કાર તો અનેક અચ્છે અચ્છે ધરે,
કરે બહુ વિષયકી વાત મુસકાયકે,
કરે તન તેજવાન અત્તર લગાય કરિ,
ફરે શ્વેત કપ્પડ અ ગપર લગાયકે,
બગલેકિ માફક બડાહિ રૂપવાન બને,
મનમેસિ મચ્છીકા-શિકાર ચિતવાયકે,
ધીક હે દ્ધિ કાર એમે મલીન વાલેકુ,
મેધજી કહે મરો કટારિ પેટ ખાયકે.

(૩૮) મનના શણગાર વિષે-(સવૈયો)

મન શણગાર કિયે બિન તન શણગાર કરે સોઇ જાન દીવાનો
મુખપર બકી મુછ હઈ સોઇ પુછ અજાવર કોહિ પ્રમાનો,
હે લોલીન વિષયવશ જોમન સો નરતન, રતન, બીગાર્યો,
મન શણુકાર કિયે બીન માનવતન વૃથાહિ પશુવત ધાર્યો,
લખચોરાસિ યોનિમે મનબિગર્યો સો નર્તનમે, ન, સુધાર્યો,
મેધા માનવ દેહ મિલી તોઉ નફટ નરકકે માર્ગ સુધાર્યો.

(૩૯) સદ્‌ગુરૂ શ્રીમાં વિશ્વાસ વિષે-(સવૈયો)

ઉર માંહિ વસિ નરસિંહ ગુરૂશ્રી કહે, સુન—
મેઘજી મેરિતુ બાની,
જાદીનસે તુજે મત્ર દીયા, તાદીનસે અનુભવ—
દેખ પિછાનિ;
તાહિ પિછે તુ ઔરકા આશ્રય, લેનેકુ ઉરમે—
શોચ વિચારિ,
કયા કમી હૈ તુજકે અનુભવમે, વૈભવ દેખ—
ન કર જખ મારિ

(૪૦) રાજા કોણ તે વિષે-(કવિત.)

રાજનમે ભક્તારાજ ઔર રાજ રામ હૈ,
અન્યરાજ અલ્પકાલ જુઠ્ઠી જજાલ હૈ.
ચેત ચેત ચિત્તમે તુ રાજન રખ રામહૃદય,
મેઘજી કહત અંત કાલ તો નિહાલ હૈ.

(દોહા) શતક (૫) મું (૧૦૦) મોતિની, સેર

વીર્ય બાંદુ પરયોનીમા, પડી જાય જો એક;
તેથી સુકૃત મેઘજી, સળગી જાય અનેક............૪૦૧
દેહ નિભાવાની દવા, અન્ન ઔષધ છે એક;
એમ સમજીને મેઘજી, તજીએ સ્વાદ અનેક........ ૪૦૨
ખોજા ખાનુ ખોજજે, અંદરનુ તું આજ;
ઉપર ખાને ઉભીને, માત્ર ન કરિશ અવાજ........ ૪૦૩
પુષ્ટિ માર્ગમા પેસતો, તજજે દુષ્ટિ કામ;

ફેગટનો ફુલાઇને, લજ્જાવિશ માં નામ..............૪૦૪
શેવી દીક્ષા ધાર્યતો, કર સૌનુ કલ્યાણ.
શાન્તિ દાન્તિ દીલ દયા, રાખી લૈ લે લ્હાણુ ૪૦૫
શ્રી વૈષ્ણવ થૈ મેઘજી, કરજે સૌનુ શ્રેય;
દુઃખ ન દઇશ કોઇને, રહે જે તુ નિસ્પ્રેય ૪૦૬
મનવા, મનવા, મત કરો, કર વામન, વામન;
બળિયો બળિયે બાંધીયો, વિશ્વપતિ વામન.........૪૦૭
અહાર, ઉંધ, મૈથુન, ભય, ચાર પશુનાં કમ;
હરિ સ્મરણ સત્સગએ, મુખ્ય મનુષ્યના ધર્મ......૪૦૮
તાબે રહિ મધરાણિને, કામે લાખ્ખો માખ્ય;
તેમ મીલમાં મજુર છે, શેઠ ગર્વશું રાખ્ય........૪૦૯
મુખ્ય મોહ માયા તણી મુર્તિ, સ્રીનુ–તન;
તેથિ દુર રહિ મેત્રજી કરિ લે પ્રભુ ભજન.........૪૧૦
હરિની માયા મેઘજી, સહુમા રહિ ફેલાય;
સત્ય અસત્ય શ્રી નાથની, કૃપા વિના ન કળાય......૪૧૧
મન શુદ્ધિ સતોષથિ, તન શુદ્ધિ છે શ્નાન,
ભુમિ શુદ્ધ ગૌ, ગોબરે, ધન શુદ્ધિ છે દાન. ૪૧૨
જેવો માલ ભર્યો હશે, મન દુકાન મોઝાર,
તેવો મેઘા મુખ થકી, નીકળે વાણી દ્વાર ૪૧૩
દયા નિતિને સત્યથી, સારૂ કરશો કામ;
તો તો રહેશે આપની ઉપર રાજી રામ.............૪૧૪
નીતે બરકત એવડી, જય સત્યનો સદાય,
અજય અનિતિનો અને, અસત્ય છે દુખદાય ૪૧૫

ટિલાંની તકરારમાં, લડી મરે સંસાર;
મેઘા મન મજબુત કરી, સમર્યાકર કીરતાર.. ......૪૧૬
ક્ષણુ ક્ષણુ ક્ષર થૈ જાય છે, આયુષનો અંબાર;
સંસારેથી મેઘજી, છણી કાઢય તુ સાર.. ....૪૧૭
વાંકું અંગ અષ્ટવક્રનુ, પાતળે અંગ પ્રહ્લાદ,
ધ્રુજતુ અંગ ધ્રુવનુ છતાં, મન પામ્યાં અહ્લાદ......૪૧૮
જંખ મારે મર જગબંધુ, નહિ છોડું હરિ નામ;
રામ વિના મરવા વખત, કોઈ ન આવે કામ......૪૧૯
આસવના જળ જેવુ છે, જગ વૈભવનું સુખ;
તે માટે તુ મેઘજી, રામ રટયાકર મુખ............૪૨૦
છોડી પર પંચાતને, કર તારિ પંચાત;
મન તપાસમા મેઘજી, લાગી જા દીન રાત.........૪૨૧
સંત સ્વાતિનાં બીંદુ જો, ચાતક ચિતમા જાય;
તેનાં મોઘાં મેઘજી, સાચાં મોતિ થાય...............૪૨૨
સંત શ્રી મુખસે બહત હૈ, બચન ગંગકી ધાર;
મહાદેવ સમ મેઘજી, ઝીલે કર્ણ મુઝાર ૪૨૩
કૃષ્ણુ નામ કલિયુગ વિશે, છે મોટિ-મનવાર;
સમરિ સાચા સ્નેહથી, ઉતરિજા ભવપાર.............૪૨૪
મેઘાની મીલ્કતતણો, કરજો સહુ ઉપયોગ;
હરિજન હોંશે વાપરો, સફળ થશે ઉદ્યોગ ૪૨૫
મેઘાની મલ્કત નથિ લૌકીક નાણા નોટ;
અલૌકીક ઉપયોગની, ખર્ચે પડે ન ખોટ ૪૨૬
એક વખત કર અહાર તો, પડે ભજનની બ્હાર;

બીજી વખત જમવા થકી, નડે પ્રમાદ વિકાર ૪૨૭
કામ વધારે કામની, દામ હરીલેનાર;
કરે મલીમ મન મેધજી, અ ગ ચુસે છીનાળ.........૪૨૮
જો બીજ બગડે મેવજી, તો બગડે તે ચીજ;
માટે મન તન બીજને, સુધાર્યે કરિ તજવિજ.. ...૪૨૯
જબર જુલમ જરદે કર્યો, પેઠો સહુ મુખ માય,
સુકો ભુકો જીવાતનો, સૌ સ્નેહેથી ખાય ૪૩૦
બન સમાન જોબન અરૂ, વ્યાઘ્રરૂપ પરનાર;
ખડુા ખરાબ દૌસ્તી, હરિસુમરન હથિયાર.........૪૩૧
બાલ વૃદ્ધ વયમે નહિ, ભય મેવજી લગાર;
જોબનમે હુશિયારિ રખ, લુટે નહિ પર નાર......૪૩૨
હાડ ચામની મુર્તિને, અહં બ્રહ્મ મતમાન;
આત્માની અ દર વશ્યો પરિ બ્રહ્મ ભગવાન. ૪૩૩
દમ દમ હરિભજી મેધજી, સુધાર્યં સધળો દન,
એક એક દીવસ જતા સુધરિ જશે જીવન ૪૩૪

॥श्रृति ॥अन्य वाणि विमुपथ॥

શ્રૃતિ શાસન શિર ધારિને, બીજી વાણીકર બધ;
રામ નામથી મેવજી, સદાય રાખ્ય સબધ ૩૩૫
સર્વ ચહે આનદને, છોડી સત્ચ્ચીદાનદ,
મેધામન હરિનેરળે, તોજ મળે આનદ ૩૩૬
વનથી વધે હરી ભુવન, જોનીજ મન હોયહાથ;
વન વિચરો મત મેધજી, મન રાખો હરિ સાથ....૪૩૭
પીર હુ પૈસાદારનો, ગરિબનો હું ગુલામ;

તન મન વારૂ તે ઉપર, જેને વ્હાલા રામ ૩૩૮
અભિમાનથી અલગ છુ, નીર્માની પાસ;
નારાયણને જે ભજે, તેનો અનન્યદાસ. ૩૩૯
દુર રહુ પૈસાદારથી, કરૂ ગરિબની સેવ,
રિઝવવા શ્રીરામને, એવિ મુજને ટેવ ૩૪૦

રાજાકે ધનવાનથી, ડરૂ ન મનમા લેશ;
ડરૂ ગરિબ નિશ્વાસથી, રખે રૂઠે પરમેશ ૩૪૧
નિસ્પ્રેહિ રહિ સંતજન, ધ્યે સૌજનને માન,
પૈસાના અભિમાનિને, માને તૃણ સમાન. ૪૪૨
ડરે ન પૈસાદારથી કરે ન તેની શેવ;
ફરે મસ્ત હરિ ભજનમાં, તે મેત્રાને ટેવ ૪૪૩
પર્વા પૈસાદારની, મેત્રા મનેં ન લેશ ૪૪૪
પર્વા પ્રભુના નામની, સેવુ સત હમેશ ૪૪૫

કદુવા લૈને કેફની, દવાદાડી તુ ખાય;
પીયજા બાવિસ બાટલી, તો પણ રોગ ન જાય ૪૪૬
અસતજન બહુદામ લઇ, દવાદીયે દીન રાત,
સત શ્રીવરનું નામ લઈ, દુવા દીયે ભલિ ભાત ...૪૪૭
હરિજનનિ હેતે દુવા, લોભી લીયે ન લેશ;
ડાકટર ના ઘરની દવા, ખાય ખમીને કલેશ.......૪૪૮
ધીરજ ના ફળ પાકતા, મળશે મીઠા દ્રાખ;
કાચા કડવા નીપજે, મેઘા ધીરજ રાખ.............૪૪૯
શુધ કચનનુ પાત્ર છે, હરિ અર્ચા અપરિખ;
આવે રકીક હાથતો, તેમા માગે ભીખ ૪૫૦

ઠરેલ મનને જાણજો, બહુ જામેલુ ઘ્રત;
અતિ કુસંગ શ્રી અગ્નિથી, ઓગળિજાય તુરત.......૩૫૧
મેધા તન ઘરનીં વિશે, જીવ ભાડે રહેનાર;
બુદ્ધિ શ્રી મન છોકરૂ, ઘરધણી વિશ્વાધાર,........૪૫૨
લખ ચોરાસી ખોલિનો, છે શ્રીવર સરકાર;
કર્મ ભાડુ આપી અને, જીવ ભાડે રહેનાર.........૪૫૩
પૈસાદારની પક્ષમા, પ્રભુરહે નહિલેશ;
ફરે ગરિબને ગોતતા, રચે વિધવિધ વેશ......... .૪૫૪
ધરણીધર ધનવાનનુ, ધ્યાન કરે નહિં લેશ;
ગરિબડા ગુરૂભક્તની, સામુ જુવે વિશેશ.............૪૫૫
ક્ષીરભોજનમે ક્ષાર રસ, સમજો સોઇ કુસગ;
ક્ષીરભોજનમે શર્કરા મેધા સમજ સુસગ. ૪૫૬
દીલરૂપી દુધપાકમા, સાકર રૂપ સત્સગ;
મીઠાની મુઠી સમજ, મેધા કાઇક કુસગ............૪૫૭
પ્રભુતામા પીડા ઘણી, લઘુતામા છે લ્હેર;
પ્રભુતાથી પ્રભુ દુરને, લઘુતાથી હરિ ઘેર ૪૫૮
ગુરૂ થવામા ગુણ નથી, શિષ્ય થવામા સાર;
ગુરૂ રહે અભિમાનમા, શિષ્ય થાય ભવપાર..... ...૪૫૯
ગુહ્ય વાક્ય આ વેદના, દોહામા દર્શાય;
વાંચીને વર્તન કર્યે, સાચો અર્થ સધાય ૪૬૦
દક્ષિણાયનના સુર્યમા, તજે મહત્જન પ્રણ,
તેનો નિવાસ પ્રેમજી, ચદ્રલોકમા જાણ......... . ૪૬૧
ઉત્તરાયનના સુર્યમાં, તજે મહત્જન પ્રાણ;

તેનો નિવાસ મેઘજી, બ્રહ્મલોક નિર્વાણુ ૪૬૨
બ્રહ્મલોકમાં જાય તે, પછી ન પાછો થાય;
ચદ્રલોકમા જાય તે, પુણ્ય ખુટયે કલ્પાય............૪૬૩
મેઘ મન અન્ન તત્વનુ, તેજ–તત્વનીં, વાણુ;
ઉપનિષદ્ એવુ વદે, પાણી તત્વના પ્રાણુ........ .. ૪૬૪
દો દીનકા દીવાન તુ, મત કર મુઢ ગુમાન;
પ્રાણુ પલકમે જાયગા, હોગા બદીવાન.. ....૪૬૫
જ્ઞાનિ તરિયા હોતતો, પતિને પુરો લ્હાવ;
નહિ તો તરિયા મેઘજી, સમજો તરિયો તાવ... . .. ૪૬૬
ચિત્ત, વિત્ત, ને, વિર્ય, એ, ત્રણે નારિ લઇ જાય,
આેથી દુર રહે મેઘજી, તે સમજુ કહેવાય ૪૬૭
નથી સાર તકરારમા, સપ ત્યહા છે સુખ;
નમે તે પ્રભુને ગમે, કહે મેઘજી મુખ ૪૬૮
ધર્મ જુદા ધર્ણી વિષે, પણ પરમશ્વર એક;
જુદા જગતપતિ હોયતો, તજે રૂતુઓ ટેક......... ..૪૬૯
છે શ્રીમદ્ ભગ્વદ્ગીતા, સર્વ ધર્મમા માન્ય,
તે કહેનાર શ્રી કૃષ્ણુને, શ્રેષ્ટ સર્વથી માન્ય ૪૭૦
રામકૃષ્ણુ નારાયણા, બ્રહ્મ કહેછે કોય;
નીરાકાર સાકારના, અનેક નામો હોય ૪૭૧
દ્વૈત અને અદ્વૈતમા, લડીમરે મર લોક;
તારે તરવુ હોય તો, રટજે રામ છચોક......... ..૪૭૨
હોટલ નાટક નાયકા, ને પાપીથી પ્રીત,
તેની જમના દ્વારમા, જોઇ નથી મેઝોત......... ..૪૭૩

ચન્દનના વેપારિથિ, ચામડુ ન વેચાય,
તેમ સત્ય શ્રી વૈષ્ણવો, વિશય માર્ગ ન ન્હાય.......૪૭૪
હીરાના વેપારિથી, હાડકા ન વેચાય,
તેમ હરિજનનથી પછી, હોટલમા ન જવાય . ૪૭૫
પ્રથમ કરીએ તોલને, પછી બોલીએ બોલ,
પરીણામ પહીચાણીને, વદીએ બોલ અમોલ ૪૭૬
મેઘા મજુર હજુર અને હજુર મજુર થૈ જાય,
કર્મ પ્રમાણે ફળ મલે, એ ઇશ્વરને ન્યાય ૪૭૭
બને શેઠીયા વેઠીયા, શેઠ વેઠીયા થાય,
કરેલ કર્મો ભોગવે, એ ઇશ્વરને ન્યાય ૪૭૮
સદ્ વિચાર રૂપ માખિથિ, મોક્ષરૂપી, મધ, થાય,
દુર વ્યસને રૂપ વાઘરી, ધુમ્ર કરિ લૈજાય ૪૭૯
બીડી ધુમ્રથિ રદયનુ, કમળ જાય સુકાય,
માટે કહેછે મેઘજી, બીડી પ્યોમા ભાય, ...૪૮૦
તન નહિ પણ મન પુષ્ટજો, બને દીન પ્રતિદીન;
તેને પુષ્ટિ માર્ગમા, સમજો સત્ય પ્રવિણ ૪૮૧
મુવા મુવા સંકોચ કહે, પણ સો પાછા થાય.
મુ૦ બાધેલા અક્ષરે, મુકામ, વા, કહેવાય. ૪૮૨
મેઘા મન જમા રહે, તેવુ જીવન થાય,
માટે પ્રભુમા રાખ્યતો, પ્રભુ સમ સુખ પમાય .. ૪૮૩
અતે મન જેમા રહે, તેવુ તન ત્યા થાય.
મેઘામન નક્કી સમજ, રસ બીઆને ન્યાય ૪૮૪
પ્રભુ ભજ્યાવિણ મેઘજી, પાપી પાછા થાય,
મરે અવતરે ઉચનીચયોનીમા અથડાય .... .૪૮૫

મેધા માનવ સૌમરે, સદા જીવે નહીં કોય;
પણ હરિને ભજીનેં મરે, તેને મુક્તિ હોય..........૪૮૬
હિતકારક હરિનામ છે, ઔષધ રૂપ અપાર;
દુઃખ શોક સંસારથી, છેરક્ષણ કરનાર.............૪૮૭
ઉર્દુ ગુર્જર ફારસી, વિદ્યાભણ્યો વિશેક;
બ્રહ્મ વિધ્યા વિણ મેધજી, મટે ન જન્મ અનેક ૪૮૮
સમુદ્રમાં સરિતા મળે, પછી ન નોખા થાય;
તેમ જીવ પ્રભુમાં મળે, તે નહિં જગમાં જાય.......૪૮૯
મેધા મન હનુમાન છે, સૌના તનની સાથ,
રામ વિમુખ અભિમુખની, ખબર લીયે દીનરાત......૪૯૦
જીવ જગપતીની જાત છે, જેમ મીઠાંની ગાઠ;
પડે પ્રભુ રૂપ સીંધુમા, તો પામે તે ઠાઠ..... ......૪૯૧
જીવ મીઠાની ગાંઠજો, શાખ ભાજીમાં જાય;
તો મનુષ્ય તે ખાયને, અતે વિષ્ટા થાય...........૪૯૨
શાખ ભાજી રૂપ વિષયમા, મીઠાં રૂપ જીવ જાય;
જનરૂપ યમ તેને જમે, ગર્ક નર્કમાં થાય....... ...૪૯૩
મેધામન જેમાં રહે, તેવુ તન ત્યા થાય;
ભરત મૃગ થયા તે રિતે, તન બીજ મન સમજાય. ૪૯૪
કમ, ખા, ગમ્મ, ખા, ક્રોદ્ધ તજ, ભજ રઘુવર ભરપુર;
મેધાઇતના માનતો, દુ.ખ હોજાવે દુર...............૪૯૫
ચિત્ત વિત્ત જોબન જીવન, પલમા પલટિ જાય;
મોક્ષ ન સાધે તે થકી, તે મુરખ કહેવાય..........૪૯૬
નહિ કુલિન કે કર પદમ, કુલહિન પિછલન પુછ;
મુખ બચનોસે મેધજી, જાનિ લિયો નિચ ઉચ્ચ.....૪૯૭
ચિભડાં જલ્દી થાય છે, શ્રીફલ મેડાં થાય,

ચિભડાં ચાલે ચાર માસ, શ્રીફળ મળે સદાય.......૪૯૮
અન્યદેવની ભક્તિનાં, ફળ ચિભડાં સમજાય;
શ્રીપતિનીં ભક્તિ તણાં ફળ શ્રીફળ સમ થાય;.....૪૯૯
જબ ચાતક રૂપ ચિત બને, મીલે સ્વાતિ રૂપ સંત;
બચન બીંદુસે મઘજી, મુક્તા પકે અનંત...........૫૦૦

દશક (૫) મું (૧૦) મણિનો થોક.

સંતની સાથબી વિષે--(સવૈયો)

અલખ અમીરિ સદા ફકિરી,
ચાર ખુંટમે હૈ જાગીરી,
મુલક અમીરી, કોન ભિચારી;
સદા સંત નિશ્ચીંત હજુરિ.
જહા જાવે વહા ઠાઠ જમાવે;
મજા મેઘજી મિલ ગઇ ભુરી,
સદ્ગુરૂશ્રી નૃસિંહ કૃપસે;
દુ:ખ શોક સબ હો ગયે દુરી.

(૪૨) સર્વમાં આત્મ દ્રષ્ટિ વિષે-(સવૈયો.)

ચાહે નીંદો ચાહે વંદો;
ચાહે ચુપ રહો સબ બંદા,
નીંદન લાયક દેહ હમારા;
આતમરામ હે અખંડા,
મન બુદ્ધિ મજબુત રહેતો.
કહા કરેગા ક્રોધી બડા;
મેઘજીકા મન મગ્ન સદા રહે,
અબતો પ્રભુ પ્રતાપ અનંદા.

(૪૩) હોટલમાં ન જવા વિષે (મનહર છંદ.)

હોટલ વટલવાની ઓફિસ બની છે એક,
અનેક અજ્ઞાન વાન એમાં નીત જાય છે.................૧
રકાબીમાં પુડી લઈ ઓહા કોપ હાથ ગ્રહી,
દાઢિઆં દઈ અનીવેદિત નિત ખાય છે.................૨
અન્યના પીધેલ પ્યાલા મોયેં માંડે મુઢ ઘેલા,
પાછા બધાના ડુચેલા ડોલચીમાં ધોય છે.................૩
છાકટાઓ હળિ મળિ હોટલમા જાય ભળિ,
તાળિ દઈ એક બીજા ઠઠ્ઠામાં ઠગાય છે.................૪
ખાવુ પીવુ ત્યાં વિકારિ, ગાવુ ચાવુ ત્યાં વિકારી,
નરકના અધિકારિ ઉમંગે ત્યાં ધાય છે.................૫
નાટક, હોટલ, અને નાયકાના ગાન ગમે,
એમાં ગુલતાન ભમે તે નરકેં જાય છે.................૬
મેઘજી કહે છે માન્ય, મુકિ દે વ્યસન અન્ય,
ભજન વ્યસન કર તો તુ મારો ભાય છે.................૭

(૪૪) નિર્ભયતા વિષે, (મનહર છંદ.)

ભોગમા છે રોગ ભય, સુખમાં છે ક્ષયભય;
વિત્તમાં રાજા અગ્ની કે ચોર ભય ભાસે છે.................૧
વિદ્યામાં વિવાદ ભય, રૂપમાં કુરૂપ ભય;
વ્હાલિ વસ્તુમાં વિયોગ તણો ભય ભાંસે છે.................૨
રણમાં રિપુનો ભય, શરિરે મરણ ભય;
ભયથિ ભરેલુ જગત જરૂર ભાંસે છે.................૩
અભય ઇશ્વર પદ, વિષ્ણુના વૈકુંઠે હદ;
મેઘજી મુકિને મદ, તેથિ તેને યાચે છે.................૪

(૪૫) ગુપ્તજ્ઞાન વિષે (મનહરછંદ)

વિર્યના, ટકાવથિ સુબુદ્ધિમાં વધારો થાય;
સત્ય વદવાથી વચન સિદ્ધિ પમાય છે...............૧
અહિંસા પાળ્યાથિ હિંસક પ્રાણી નિર્વૈર થાય;
પર ધનના અભાવે ધન પ્રાપ્તો થાય છે....... ....૨
દ્રઢ સંતોષથિ ગયા જનમોનું જ્ઞાન થાય;
વિક્ષેપ નિવૃત્તિથિ રોગ નિવૃત્તિ થાય છે ૩
શ્રીહરિના ધ્યાનથિ વિક્ષેપનિં નિવૃત્તિ થાય;
મેઘજી મહા પુરૂષો આમ કહ્યાં જાય છે................૪

(૪૬) અભિમાનિ વિષે (મનહરછંદ)

જૈસેં ભાદોં માસકે બીડે ફુલુઇ ફુટગયે;
બઢકો કહે હટ્ મેં તુઝે મારડાલુગા...................૧
ઐસે અભિમાનિ લોક અભિતો અક્કડ ફિરે;
સંતનકો કહે હટ્ હટ્ મારડાલુગા ૨
જૈસેં આસો માસ આયા ભાદોં કા બીડા સુકાયા;
તૈસેં અભિમાનિ કાયા અત દુ:ખિ હોત હૈં...........૩
મેઘજી સંતોકો અત સબ દુ:ખ દુર હોવે;
વૈકુંઠમે વાકો સુખ સદા, દિવ્ય બહુત હૈં............૪
બટ રૂપ બનિ કે તું, દીલમે ધીરજ ધર;
બીડેકિ, ભુંડાય આપો આપ સુક જાયગી............૫
આસો માસ અંતકાલ હોવેગે જુડે હવાલ;
બનિ જાવેગા કંગાલ દીનતા દિખાયગી...............૬

(૪૭) સંગ તેવા ઢંગ વિશે (મનહરછંદ.)

સ્વાતિનક્ષત્રનું, જળ જુઓ આપે કેવું ફળ;
છીપમાં પડેતો તેનાં સાચાં મોતિ થાય છે............૧
કદલિ વનમા જાય તો તેનું કપુર થાય;
ભુજગને મુખ જાય તેનું વિખ થાય છે............૨
સ્વાંતિ જળ રૂપ ચિત્ત તેને થાય જેવી પ્રિત;
સગતે વા ઢગ પછી તેના બનિ જાયછે..............૩
મેઘજી મનન, કર સત્સગે ચિત્ત ધર;
કુસંગે ચિત્ત રોકયાથિ, વિપરિત થાય છે............૪

(૪૮) જોબન, ગહન વન, વિશે (મનહરછંદ.)

જોબન, ગહન, બન, વામેં આવે જબ જન;
તબતો વૈરાગ્ય વાન સાથ કોઈ ચાહિયે..............૧
એસે સાથ સત લોક, કોટિમે મિલત કોક;
કરિકે પ્રયાસ ખાસ મિલનાહિં ચાહિયે..............૨
અનંત પ્રસાદભાઇ, ઔર રઘુનાથ સ્વામી;
મેઘજીકો મિલે ગુરૂ, એસા સાથ ચાહિયે..............૩

(૪૯) જોબન વિષે=સવૈયા=)

અચ્છા બુરા, જોબનેસો બને જોબનમેં;
બાલવૃદ્ધમે બુદ્ધિ વૃદ્ધિ નહિ હોત હૈં...............૧
જોબનકું પાયકે જો, બનોકે પશુકે સદશ;
અજ્ઞાનિ રહેવે સો અત દુઃખિ હોત હૈ..............૨

જોબનહે, સો બનહૈ બનમેં નભુલાપડ;
બોમિયેકિ જરૂત જોબનમે બહુત હૈ.....................૩
બોમિયે હૈ ભક્તજન, મીલજાવે ઉન્સે મન;
તો નિર્વિંઘન બન બાટ બિત જાતિ હૈ ૪
મિલેકુંસંગી, કિરાત, સિંહણુ પગનારિ સાથ;
જીવ જહાંનકિ તો ઘાત આપો આપ હોતિ હૈ ૫
સધન, જોબન,બનવામેં સમાલિકે ચલે, ખુબ;
આબેહુબ આગે સિદ્ધિ સાયબી દિખાતિ હૈ ૬
મન મુખિ બનજાન, મેઘજી તુ જોબનમે;
સધન ગહનબન જોબનમે સંત સાથ ચહિએં..........૯

(૫૦) આ પુસ્તક વિષે'= (મનહરછંદ.)

પાટિદાર હાર છે પવિત્ર આ, મણિજડિત;
મનન કર્યેથી મુજ દિલને દિપાવશે.....................૧
મન, ન, કરિશ તો તો મુરખજ રહિશ અને;
મનન, કરિશ તો મોક્ષદ ગ્નાન આવશે..................૨
ચાહે તો, મનન, કરૂં, ચાહેતો, મન, ન, કરૂ;
ઇચ્છા અનુસાર, સાર, લેવો મને ફાવશે.............
મનન કરિશ તો જરૂર મોક્ષ મેળવવા;
પાટિદાર હાર મ્હારા મનને, લોભાવશે...............

(દોહરો.)

ગુરૂકૃપાથિ પુર્ણ્યો, મણિમુક્તાનો હાર;
યતિશ, શ્રી, શ્રીઈશને વંદુ વારંવાર.

(હવે, હાર,ની અંતે આ, છેવટનું છોગું.)

(પ્રશ્નોત્તર) (પ્રશ્ન) (ઇતિ અષ્ટક.)

પવનમેં જાવે, ઔર, પાનિમેં આવે;
ઉન્કા કરે અર્થ, સો, કછુ, ઈનામ પાવે ૧

(અર્થ)

જીવ, જાય સૌ પવનમા, આવે પાણી માય;
કર્મ પ્રમાણે મેઘજી, કાયા પાછી થાય..................૨

(પ્રશ્ન)

આજુ બાજુ ઉપર ઔર, નીચે જલપુર;
બિચમે જન બસ્તી બસે, કીજે અર્થ ચતુર...........૩

(અર્થ)

પૃથ્વિ, ને ફરતો દીસે, સીધુ જલનો કોટ;
અખુટ જલ પાતાલમાં, ઉપર જલના ગોટ............૪

(પ્રશ્ન)

ચાર જાતિકે શરિરસેં જગત ભયા ભરપુર;
ચાર જાતિ વો કૌન હૈ, કીજે સ્પષ્ટ ચતુર...... ....૫

(અર્થ)

સ્વેદજ, અંડજ, ઉદ્ભીજ, ચોથિ, જરાયુજ, જાત,
ચાર જાતિ કે શરિર, યહાં શ્રૃષ્ટિ વિશેં દેખાત..........૬

(પ્રશ્ન)

એક વૃક્ષ ઐસા ભયા, મુલ ગયા આકાશ;
લતા, પતા, નીચે ભયા, કીજેં અર્થ પ્રકાશ...........૭

(અર્થ)

યહ શ્રૃષ્ટિ, રૂપ વૃક્ષકા, બ્રહ્મ લોકમે મુલ;
ડાલ, પતા, સંસાર સબ, અર્થ સ્પષ્ટ અનુકુલ........૮

માયરે ઉભેલા મુમુક્ષુ વરને મેઘજી ગોરે આપેલ માહિતી.

(લાવણી) સજન સેવો શ્રી રણછોડરાય,
દ્વારકાં બેટ ગોમતી માંય.—એ ઢબ.

માયરે ઉભો વર મોહોવાય, ચેતવે ગોર પોખણું સાય;—ટેક.
પરણવામાં સુખ નથી જરાય, પર્ણીને પુર્ણ પછી પષ્ટાય.
ધુસળ મુસળ ત્રાક રવાયો સરિયો કરમા સાય;
કહે આ પાચે તણો માર તુજ માથે પડશે ભાય......માયરે ૧
કરધરિ ધુસર કહે વખતસર ચેતી જાતુ ભાય,
નહિતો જગ જન્જાળ ધોસરૂ ચડશે કાધ સદાય;
કેમે કરિ નહિ પછી છુટાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય. માયરે ૨
ત્રાક ધરિ કર કહે સુળિસમ વચને જઈશ વિધાય,
માટે હજી ભાગીને અહિથી પ્રભુ ભજીલે ભાય,
જેથી જટ જન્મ મરણ દુ:ખ જાય, ચેતવે ગોર પોખણું સાય.માયરે ૩
રવાય કરધરિ કહે કાળજાં વલોવશે આનાર,
માટે મુરખ મમત મુકીને હજી થૈજા હુશિયાર,
પ્યારથી વર્ય પ્રભુના પદમાંય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય ૪
સાબેલુ કર ધરિ સાનમા સમજાવુ છુ ભાય,
જન્મ મરણ રૂપી લીધામાં શીદ પડે લપટાય;
જઈશ તુ તેથી ખરે ખડાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય......૫
સાઠાનો સરિયો કરધરિ કહે હજી સમજતું ભાય,

નહિંતર સાંઢાની પેઠે તું જઇશ પછી છોલાય;
હજી ચેતી જાતો સુખ થાય, ચેતવે ગોર પોખણું સાય.......૬

સુરને દુર્લભ નરની કાયા ફરિ ફરિ ન પમાય,
માટે મુરખા ચેતીને તું સમરીલે જગરાય;
એમ કહે ત્યાં, કરશો, તો થાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય...૭

ગુરૂ રૂપ ગોરનું કેહેવું તે માને નહિં જરાય,
નાક તાણી કહે સાસુ નગટા સમજ સમજ મનમાંય;
ગુરૂ આગ્નાન નફ્ટ લોપાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય.........૮

ગુરૂ આગ્નારૂપ સાંપટિયું, ત્યાં, ગોર મુકે તે વાર,
તો પણુ તેને ભાંગીને પરણે માયા રૂપ નાર;
જુવાનીના મદમાં મુસ્કાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય.........૯

ઢોર વહિ છુટે તેમ ગોર આ કહિ છુટે છે ભાય,
ભરામણુ સાચી કરે સર્વને તે બ્રાહ્મણુ કહેવાય;
છતા પર્ણીને ભલેં પસ્તાય, ચેતવે ગોર પોખણુ સાય.......૧૦

મેઘો ગોર કહે મારે મતલબ નથી કાંઇયે ભાય,
પ્રભુ આગ્નાથી સમજાવું છુ ચેતો તો સુખ થાય;
નમાનો તો મારે નથી કાંય; ચેતવે ગોર પોખણુ સાય.......૧૧

વર તરફથી વિનંતિ કે.

તમે કહોછો તે ખરૂ પરંતુ ભર જુવાનીમા બ્રહ્મચર્ય શી રિને ક્ષેમકુશળ જળવાય તેનો કોય ઉપાય; ગોર કહે હા સાંભળો સાત કલમ કહિને સમજાવું.

ભર જુવાનીમાં બ્રહ્મચર્ય જાળવવાના ઉત્તમ ઉપાય;

કલમ-પહેલી=સ્ત્રીના અંગના સંગથી પુરૂષેને પુરૂષના અંગના સંગથી સ્ત્રીએ બહુ સાવધાનીથી દુર રહેવું;

કલમ-બીજી=સ્ત્રીના શરિરમાં પુરૂષને ને પુરૂષના શરિરમા સ્ત્રીને વૈરાગ્ય પ્રગટાવનારાં પુસ્તકોનું સદા સર્વદા વાંચન રાખવું;

કલમ-ત્રીજી=દરેક સ્વાસે શ્રી રામ નામનો જપ ત્થા ધ્યાન કરતા રહેવુ જ્યારે વખત મળે ત્યારે હૃદયમાં પોતાના ઇષ્ટ દેવની સાકાર મુર્તીની ધારણા કરિને તેમની માન્સીક સેવામાં નેત્રબંધ કરિ જોડાય જવુ;

કલમ-ચોથી=સ્ત્રીસબંધી પુરૂષે ને પુરૂષ સબંધી સ્ત્રીએં વાતો કરવિકે, સાંભળવિ નહિ ત્થા તેવાં વાંચન કે વિચાર પણ કરવા નહિ

કલમ-પાંચમી=બ્રહ્મચર્ય જાળવનાર જીજ્ઞાસુએ પોતાની મળમુત્ર ત્યાગવાની ઇદ્રિયોને મળમુત્ર ત્યાગવાના વખત સિવાય ક્ષણ પણ કચ્ચોટ સીવાય ખુલ્લી રાખવિ નહિં

કલમ-છઠ્ઠી=બ્રહ્મચર્ય જાળવવા ઇછનારાં મનુષ્યે એક હાથ પોહોળો ને ત્રણ હાથ લાંબો જાડાં કપડાંનો કટકો રાખવો; તેને કેડની શાથે એક આંટો દઇને નાભી આગળ એક ગાંઠ પાડવી; ને તેના બેઉ છેડા બરાબર ખેંચીને લંગોટ બીડવો; તેમની ઉપર જે વસ્ત્ર પહેરવાનો રિવાજ હોય તે પહેરવું; પરંતુ અંદર કચ્ચોટ સીવાય માત્ર ઉપરથીજ વસ્ત્ર પહેરિને ફરવાથી ઘણી રિતે નુકસાન છે;

કલમ-સતમી=સ્ત્રીએ કામી સ્ત્રીથી અને પુર્ષે કામી પુરૂષથી પણ દુર રહેવુ; અને સ્રીએ સતિ મીરાંબાઇ જેવિ આર્યાઓના ને પુરૂષે

સમર્થ શ્રીરામદાસ સ્વામી જેવા પવિત્ર પુરૂષોના ચરિત્ર વારંવાર વાંચવાંને વિચારવાં; એવિ રિતે અનુસરણ કરવાથી ભર જુવાનીમાં બ્રહ્મચર્ય સુખેથી જાળવિ સકાશે-પરંતુ ગાફલ રહિને સ્ત્રી પુરૂષના ને પુરૂષ સ્ત્રીના સહવાસમાં બેસવુ ઉઠવુ બોલવું ઠઠ્ઠા મસ્કરિ કરવિ વિગેરે અનુચિત વ્યવહારે વર્તવાથી ગમે તેવું દ્રઢ મન હશે અને ઇંદ્રિયોનો ભલેં જય કર્યો હશે તો પણ બ્રહ્મચર્ય ભંગ થયા વિના રહે તેમ સંભવતું નથી માટે વિવેકી મનુષ્યે અયોગ્ય વર્તન રાખવુ નહિ; એ ખાસ ભલામણ છે (દોહરો.) મન જેનું નિર્મળ થયુ; વ્રત્તિયે સૌ શાંત; એવાં જનનેજ જગતમાં, હિતકારિ એકાંત; (પરંતુ) મન જેનુ નિર્મળ નહિ; નહિ વ્રત્તિઓ શાંત; એવા જનને જગતમાં અહિત કરે એકાંત,=કારણ કે નીર્મળ મન વાળાંને એકાંતમાં પ્રભુના વિચારો સ્ફુરે અને મલીન મનવાળાંને વિષયના વિચાર યાદ આવે; માટે તેવાંને સુધરવાની ઇચ્છા હોય તો સજ્જનના સંગમાં રહેવું અને સાચા સંતનો સંગ રાખવો: કુસંગમાં, કદી, ન જવુ; એજ વિનંતિ પ્રભુ સર્વનું સદાશ્રેય કરો.

શ્રીહરિઃ શર્ણમ

(પ્રિય સભાજનો એ ઢબ.)

—શ્રીજી પ્રત્યે નુતન વર્ષે અરજી—

(કલ્યાણ.)

શ્રી દેવિને સ્મરૂ મહાલક્ષ્મી કરગરૂ,
હાથ જોડિ નૂતન વર્ષે અરજી ઉચરૂં
વંદન કરિ અભિનંદન ચાહું નૂતન વર્ષમા રોજ,
તવપદ કમળે પ્રિતિ રખાવિ કરાવજો નિતમોજ.
શ્રીદેવિને સ્મરૂ, મહાલક્ષ્મી કરગરૂ હાથ૦—૧

દિવ્ય રિદ્ધિ સિદ્ધિ સમૃદ્ધિ નીંવૃદ્ધિ દ્યો માત,
ભાવ ભક્તિ ભરપુર ભરિ મેળવો પ્રભુ સાક્ષાત;
શ્રી દેવિને સ્મરૂ, મહાલક્ષ્મી કરગરૂ, હાથ૦—૨

મંગળપુરમા મંગલ કરવા વસો સદા સાક્ષાત,
સર્વ સૃષ્ટિનુ શ્રેય કરો શ્રી મહાલક્ષ્મીજી માત;
શ્રી દેવિને સ્મરૂ મહાલક્ષ્મી કરગરૂ, હાથ૦—૩

જૈ જૈ લક્ષ્મી કમલા જલધી તનિયા;
વિશ્નુ પદ્દિ ઈદિરે, તિ, શ્રી વિજય મંગલ હો.

વિજ્ઞાપ્તી પત્ર.

મેઘજીકૃત પુસ્તકો.	કી૦
૧ શ્રી રણછોડરાય રત્નમાળા	૦—૪—૦
૨ શ્રી દ્વારકાધીશનો પ્રસાદ—ગર્ભો.	૦—૪—૦
૩ શ્રી સંત પ્રભાવ, ગુ૦ ટિકા સંત	૦—૨—૦
૪ શ્રી રામરક્ષાનુ ગુજરાતિમા ગાન.	૦—૧—૦
૫ શ્રી પવિત્ર પતાકા. પોસ્ટેજનો.	૦—૦॥—૦
૬ મેઘજીના મહાવાકય	૦—૪—૦

આ દરેક પુસ્તકની ઉપર્જાત કીમતના પેસા પાછા બીજા પવિત્ર પુસ્તકો છપાવવા ખાતાના ધર્માદાના ફંડમાજ રખાય છે, માટે સજ્જનો જરૂર સ્વીકૃત કરશો તો વ્હેલા વ્હેલા બીજા પુસ્તકો બ્હાર પડશે.

આ પુસ્તકો મળવાનુ ઠેકાણુ,

મુ૦—માગરોળ બંદર (જીલ્લો કાઠીયાવાડ) શ્રીમહાલક્ષ્મીજીના મંદીરમા—પુજારિને પહોચે,—